
TEKSTY PRZYJĘTE

P9_TA(2023)0011

Prawa człowieka i demokracja na świecie oraz polityka Unii Europejskiej w tym zakresie – sprawozdanie roczne za 2022 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 stycznia 2023 r. w sprawie praw człowieka i demokracji na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie – sprawozdanie roczne za 2022 r. (2022/2049(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej (zwaną dalej „Kartą”),
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka,
- uwzględniając art. 2, 3, 8, 21 i 23 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 17 i 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Europejski filar praw socjalnych, w szczególności jego zasady 2, 3, 11 i 17,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka oraz inne traktaty i instrumenty Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczące praw człowieka,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych oraz Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych,
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa z 1948 r. oraz rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ 43/29 z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie zapobiegania ludobójstwu,
- uwzględniając Międzynarodową konwencję ONZ przeciwko braniu zakładników z dnia 17 grudnia 1979 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 r.,
- uwzględniając Deklarację w sprawie eliminacji wszelkich form nietolerancji i dyskryminacji opartych na religii lub przekonaniach ogłoszoną przez Zgromadzenie Ogólne ONZ rezolucją 36/55 z dnia 25 listopada 1981 r.,

- uwzględniając konwencję ONZ z dnia 10 grudnia 1984 r. w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania,
- uwzględniając oenzetowską Deklarację praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych z dnia 18 grudnia 1992 r.,
- uwzględniając deklarację ONZ o obrońcach praw człowieka, przyjętą w drodze konsensusu 9 grudnia 1998 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. i dwa protokoły fakultatywne do niej przyjęte 25 maja 2000 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych z dnia 13 grudnia 2006 r., która weszła w życie w UE 21 stycznia 2011 r. zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych¹,
- uwzględniając Międzynarodową konwencję o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 grudnia 2006 r.,
- uwzględniając Deklarację ONZ o prawach ludności rdzennej, przyjętą 13 września 2007 r., oraz konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 169 dotyczącą ludności tubylczej i plemiennej z 1989 r.,
- uwzględniając Traktat ONZ o handlu bronią, zwłaszcza art. 7 w sprawie eksportu i oceny eksportu, oraz Kodeks postępowania UE w sprawie wywozu uzbrojenia,
- uwzględniając deklarację pekińską z dnia 15 września 1995 r.,
- uwzględniając Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 przyjętą 25 września 2015 r., w szczególności cele nr 1, 4, 5, 8, 10 i 16,
- uwzględniając Globalne porozumienie na rzecz bezpiecznej, uporządkowanej i legalnej migracji z dnia 19 grudnia 2018 r. oraz Globalne porozumienie w sprawie uchodźców z 2018 r.,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie humanitarnych skutków napaści na Ukrainę,
- uwzględniając ocenę z dnia 31 sierpnia 2022 r. dotyczącą obaw o prawa człowieka w Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur w Chińskiej Republice Ludowej, przeprowadzoną przez Biuro Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka,
- uwzględniając oświadczenie przewodniczącego niezależnej Międzynarodowej Komisji Śledczej ONZ w sprawie Ukrainy wydane na 51. sesji Rady Praw Człowieka 23 września 2022 r.,

---

¹ Dz.U. L 23 z 27.1.2010, s. 35.

- uwzględniając program działań Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju z 1994 r. oraz rezultaty jej konferencji przeglądowych,
- uwzględniając następujące konwencje Rady Europy: Konwencję o ochronie praw człowieka i godności istoty ludzkiej w odniesieniu do zastosowań biologii i medycyny (CETS nr 164), przyjętą 4 kwietnia 1997 r., oraz protokoły do niej, Konwencję w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi (CETS nr 197), przyjętą 16 maja 2005 r., oraz Konwencję o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych (CETS nr 201), przyjętą 25 października 2007 r.,
- uwzględniając Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej („konwencja stambulska”) z dnia 11 maja 2011 r., która nie została ratyfikowana przez wszystkie państwa członkowskie,
- uwzględniając Protokół nr 6 Rady Europy do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności dotyczący zniesienia kary śmierci,
- uwzględniając rezolucję przyjętą przez Komitet Ministrów Rady Europy 16 marca 2022 r. w sprawie ustania członkostwa Federacji Rosyjskiej w Radzie Europy,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej w sprawie Ukrainy z dnia 30 i 31 maja 2022 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/1998 z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie środków ograniczających stosowanych w sytuacji poważnych pogwałceń i naruszeń praw człowieka¹,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny wymiar Europy²,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 12 lipca 2021 r. w sprawie priorytetów UE na forum ONZ podczas 76. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ (wrzesień 2021 – wrzesień 2022),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 24 stycznia 2022 r. w sprawie priorytetów UE na rok 2022 na forach ONZ zajmujących się prawami człowieka,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie priorytetów UE na forum ONZ podczas 77. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ (wrzesień 2022 – wrzesień 2023),
- uwzględniając wspólny komunikat Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisji z dnia 25 marca 2020 r. zatytułowany „Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024” (JOIN(2020)0005) oraz konkluzje Rady w tej sprawie z dnia 18 listopada 2020 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisji z 25 listopada 2020 r. pt.

---

¹ Dz.U. L 410 I z 7.12.2020, s. 1.

² Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1.

„Trzeci unijny plan działania w sprawie równości płci (GAP III) – Ambitny program na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych UE” (JOIN(2020)0017),

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie strategii UE na rzecz praw dziecka (COM(2021)0142),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2021 r. pt. „Unia równości: Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030” (COM(2021)0101),
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka, przyjęte przez Radę 14 czerwca 2004 r.,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie promowania przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego¹, zaktualizowane w 2009 r.,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie kary śmierci, zaktualizowane przez Radę 12 kwietnia 2013 r.,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań, przyjęte przez Radę 24 czerwca 2013 r.,
- uwzględniając Wytyczne UE na rzecz promowania i ochrony wszystkich praw człowieka przysługujących lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, transpłciowym i interseksualnym (LGBTI), przyjęte przez Radę 24 czerwca 2013 r.,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące wolności wypowiedzi w internecie i poza nim, przyjęte przez Radę 12 maja 2014 r.,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące niedyskryminacji w działaniach zewnętrznych, przyjęte przez Radę 18 marca 2019 r.,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie praw człowieka w zakresie bezpiecznej wody pitnej i usług sanitarnych, przyjęte przez Radę 17 czerwca 2019 r.,
- uwzględniając zmienione Wytyczne w sprawie polityki UE wobec państw trzecich dotyczącej tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karnia, przyjęte przez Radę 16 września 2019 r.,
- uwzględniając zmienione Wytyczne UE w sprawie dialogu na temat praw człowieka z krajami partnerskimi / państwami trzecimi, zatwierdzone przez Radę 22 lutego 2021 r.,
- uwzględniając europejską ocenę wdrożenia Wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka sporządzoną przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego 24 sierpnia 2022 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 12 września 2012 r. pt. „Korzenie demokracji i zrównoważonego rozwoju: Współpraca Europy ze społeczeństwem obywatelskim w dziedzinie stosunków zewnętrznych” (COM(2012)0492),

---

¹ Dz.U. C 303 z 15.12.2009, s. 12.

- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937, COM(2022)0071,
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zakazu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej na rynku unijnym (COM)2022)0453),
- uwzględniając sprawozdanie Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa zatytułowane „Roczne sprawozdanie na temat praw człowieka i demokracji na świecie za 2021 r.”,
- uwzględniając inicjatywę strategiczną Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 7 lipca 2021 r. dotyczącą sposobu, w jaki Komisja zapewnia poszanowanie praw człowieka w kontekście międzynarodowych umów handlowych,
- uwzględniając Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli, przyznaną w 2021 r. Aleksiejowi Nawalnemu, czołowemu rosyjskiemu politykowi opozycji, prawnikowi i działaczowi antykorupcyjnemu przetrzymywanemu w Rosji od stycznia 2021 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie łamania praw rdzennej ludności na świecie, w tym masowego wykupu gruntów rolnych¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie wytycznych UE i mandatu specjalnego wysłannika UE ds. propagowania wolności religii lub przekonań poza UE²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 października 2020 r. w sprawie równouprawnienia płci w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa UE³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 marca 2021 r. zawierającą zalecenia dla Komisji dotyczące należytej staranności i odpowiedzialności przedsiębiorstw⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie ochrony praw człowieka i zewnętrznej polityki migracyjnej UE⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie wpływu zmiany klimatu na prawa człowieka i roli obrońców środowiska w tej kwestii⁶,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 lipca 2021 r. w sprawie globalnego systemu sankcji UE za naruszenia praw człowieka (europejska ustawa Magnickiego)⁷,

---

¹ Dz.U. C 118 z 8.4.2020, s. 15.

² Dz.U. C 411 z 27.11.2020, s. 30.

³ Dz.U. C 404 z 6.10.2021, s. 202.

⁴ Dz.U. C 474 z 24.11.2021, s. 11.

⁵ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 70.

⁶ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 111.

⁷ Dz.U. C 99 z 1.3.2022, s. 152.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 września 2021 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie uznania przemocy ze względu na płeć za nową dziedzinę przestępczości wśród wymienionych w art. 83 ust. 1 TFUE¹,
- uwzględniając swoje zalecenie z dnia 17 lutego 2022 r. dla Rady i Wiceprzewodniczącego Komisji / Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w sprawie korupcji i praw człowieka²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie praw człowieka i demokracji na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie – sprawozdanie roczne za rok 2021³ , a także swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie sprawozdań rocznych za lata poprzednie,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 kwietnia 2022 r. w sprawie ochrony w UE dzieci i młodzieży uciekających przed wojną w Ukrainie⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 maja 2022 r. w sprawie prześladowania mniejszości z powodu przekonań lub religii⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 maja 2022 r. W kierunku unijnej strategii wspierania edukacji dzieci na świecie: łagodzenie skutków pandemii COVID-19⁶,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 maja 2022 r. w sprawie wpływu wojny w Ukrainie na kobiety⁷,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie zwalczania bezkarności za zbrodnie wojenne w Ukrainie⁸,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie poszanowania praw człowieka w Sinciangu, w tym ujawnionych dokumentów z obozów reedukacyjnych w tym regionie⁹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie nowego instrumentu handlowego umożliwiającego wprowadzenie zakazu obrotu produktami pochodzącymi z pracy przymusowej¹⁰,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 czerwca 2022 r. pt. „Globalne zagrożenia dla prawa do aborcji: możliwość zniesienia prawa do aborcji w USA przez amerykański Sąd Najwyższy”¹¹, a także rezolucję z dnia 7 lipca 2022 r. w sprawie decyzji Sądu

---

¹ Dz.U. C 117 z 11.3.2022, s. 88.

² Dz.U. C 342 z 6.9.2022, s. 295.

³ Dz.U. C 342 z 6.9.2022, s. 191.

⁴ Dz.U. C 434 z 15.11.2022, s. 50.

⁵ Dz.U. C 465 z 6.12.2022, s. 33.

⁶ Dz.U. C 465 z 6.12.2022, s. 44.

⁷ Dz.U. C 465 z 6.12.2022, s. 155.

⁸ Dz.U. C 479 z 16.12.2022, s. 68.

⁹ Dz.U. C 493 z 27.12.2022, s. 96.

¹⁰ Dz.U. C 493 z 27.12.2022, s. 132.

¹¹ Dz.U. C 493 z 27.12.2022, s. 120.

Najwyższego Stanów Zjednoczonych o uchyleniu prawa do aborcji w Stanach Zjednoczonych oraz konieczności ochrony prawa do aborcji i zdrowia kobiet w UE¹ ,

- uwzględniając swoje rezolucje dotyczące łamania praw człowieka oraz naruszania zasad demokracji i praworządności (znane jako rezolucje w trybie pilnym), przyjęte zgodnie z art. 144 Regulaminu od 2019 r., zwłaszcza rezolucje przyjęte w 2021 i 2022 r.,
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
  - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0298/2022),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 2 TUE Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka; mając na uwadze, że działania Unii na arenie międzynarodowej powinny opierać się na zasadach, które leżą u podstaw jej utworzenia, rozwoju i rozszerzenia i które stara się wspierać na świecie, zgodnie z art. 21 TUE;
- B. mając na uwadze, że skuteczna ochrona i obrona praw człowieka i godności ludzkiej musi znajdować się w centrum wszystkich polityk zewnętrznych UE, w tym w dziedzinie rozwoju, handlu, bezpieczeństwa i obrony, migracji, sąsiedztwa i rozszerzenia;
- C. mając na uwadze, że spójność między wewnętrzną i zewnętrzną polityką UE stanowi nieodzowny element wiarygodnej i skutecznej polityki UE w dziedzinie praw człowieka;
- D. mając na uwadze, że Unia bardzo wierzy w multilateralizm, światowy ład oparty na zasadach, zakładający przestrzeganie prawa międzynarodowego i procedur demokratycznych, oraz w zbiór uniwersalnych wartości, zasad i norm (również tych określonych w Karcie Narodów Zjednoczonych), którymi kierują się państwa członkowskie ONZ i które regulują ich wzajemne relacje, oraz że wspiera ten multilateralizm, ład i zbiór wartości;
- E. mając na uwadze, że równouprawnienie płci jest podstawową wartością UE; mając na uwadze, że prawo do równego traktowania i wolności od dyskryminacji jest prawem podstawowym zapisanym w traktatach i w Karcie oraz że należy zapewnić jego pełne poszanowanie; mając na uwadze, że prawo człowieka do integralności jest wartością nadrzędną na mocy art. 3 Karty; mając na uwadze, że uwzględnianie problematyki płci i podejście międzysektorowe powinny być zatem wdrażane i włączane jako zasada horyzontalna do wszystkich działań i polityk UE;
- F. mając na uwadze, że wzrost autorytaryzmu, neoliberalizmu, populizmu i naruszeń praw człowieka na świecie zagraża globalnemu ładowi opartemu na zasadach oraz wartościom i zasadom, na których opiera się Unia; mając na uwadze, że według Democracy Index 2021 obecnie mniej niż połowa ludności świata (45,7 %) żyje w

---

¹ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0302.

demokracjach „tego czy innego rodzaju”, a ponad 37 % żyje pod rządami autorytarnymi;

- G. mając na uwadze, że terroryzm pozostaje jednym z najpoważniejszych zagrożeń dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego oraz stanowi wyraźne naruszenie praw człowieka i podstawowych wolności;
- H. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 spowodowała regres w ochronie praw człowieka na całym świecie będący rezultatem stosowania instrumentów i strategii politycznych wprowadzonych pod pozorem ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa, a w wielu przypadkach te instrumenty i strategie polityczne wiązały się z podważaniem zasad demokratycznych w wielu krajach;
- I. mając na uwadze, że kryzysy środowiskowe, w tym te wynikające ze zmiany klimatu i wylesiania, skutkują naruszeniami praw człowieka i mają wpływ nie tylko na osoby żyjące w bezpośrednim sąsiedztwie, lecz także na ludzkość w ogóle; mając na uwadze, że w ostatnich latach wzrosła liczba zabójstw, napaści i innych form przemocy w stosunku do osób broniących praw człowieka, środowiska naturalnego i dostępu ludności do ziemi i zasobów naturalnych; mając na uwadze, że zmiana klimatu i degradacja środowiska to dwa pilne i wzajemnie powiązane wyzwania leżące u podstaw zrównoważonego rozwoju oraz korzystania z praw człowieka na całym świecie;
- J. mając na uwadze, że kryzys energetyczny w połączeniu z kryzysem produkcyjnym, przed którym stoi Europa, może prowadzić do wzrostu ubóstwa i podatności na zagrożenia na kontynencie europejskim i mieć niekorzystny wpływ na prawa człowieka;
- K. mając na uwadze, że łamanie prawa do wolności myśli, sumienia i religii, w tym prawa do wiary lub do niewyznawania żadnej religii, do głoszenia poglądów teistycznych, agnostycznych lub ateistycznych oraz prawa do zmiany lub porzucenia religii i do wyrażania swojej wiary publicznie, prowadzi do ucisku, konfliktu i wojny na świecie;

Ogólne tendencje i globalne wyzwania dla demokracji i praw człowieka

1. potwierdza powszechność i niepodzielność praw człowieka oraz przyrodzoną godność każdego człowieka; podkreśla w związku z tym swoje zdecydowane zaangażowanie na rzecz stawienia czoła wyzwaniom w zakresie praw człowieka w UE i na całym świecie i przypomina, że UE i jej państwa członkowskie muszą starać się odgrywać rolę światowego lidera w propagowaniu i ochronie praw człowieka, podstawowych wolności i demokracji zgodnie z podstawowymi wartościami Unii;
2. podkreśla, że ochrona praw człowieka, podstawowych wolności i godności każdej istoty ludzkiej musi być podstawą polityki zewnętrznej Unii; w tym celu zdecydowanie zachęca Unię, by nadal ambitnie angażowała się w automatyczne zapewnianie ochronie praw człowieka centralnego miejsca we wszystkich politykach UE oraz w zwiększanie spójności między wewnętrzną i zewnętrzną polityką UE w tej dziedzinie;
3. przypomina, że Plan działania UE dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024 trzeba traktować jako wyznacznik unijnych priorytetów w obszarze praw człowieka, a zatem powinien on znaleźć się w centrum wszystkich polityk zewnętrznych UE; podkreśla znaczenie przyjęcia przez państwa członkowskie

odpowiedzialności za plan działania UE i składania dostępnych publicznie sprawozdań z działań podjętych na podstawie tego dokumentu; zachęca parlamenty narodowe i regionalne, krajowe instytucje zajmujące się prawami człowieka i organizacje społeczeństwa obywatelskiego do współpracy z władzami na szczeblu państw członkowskich w sprawie wkładu w prowadzenie polityki zewnętrznej UE dotyczącej praw człowieka; wzywa do zaangażowania Parlamentu w przeprowadzane przez Radę w przyszłości przeglądy i aktualizacje wszelkich wytycznych UE dotyczących praw człowieka oraz do zapewnienia większej przejrzystości w ich wdrażaniu;

4. wyraża głębokie zaniepokojenie poważnymi zagrożeniami dla praw człowieka i demokracji na całym świecie i zauważa, że liczba państw demokratycznych nadal spada, podczas gdy liczba reżimów autorytarnych wzrosła, a prawie 75 % ludności świata doświadczyło pogorszenia sytuacji w zakresie praw człowieka w swoim kraju w ubiegłym roku; z niepokojem podkreśla poważne naruszenia praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego w coraz większej liczbie miejsc na świecie, a także powszechną bezkarność sprawców tych naruszeń;
5. ubolewa nad faktem, że choć trzeba skoncentrować się na reagowaniu na zagrożenia związane ze zmianą klimatu i na przewycięzeniu negatywnych skutków pandemii COVID-19 w duchu globalnej solidarności, niektórzy autorytarni przywódcy, oprócz tego, że nieodpowiednio radzili sobie z pandemią i zarządzali zasobami globalnymi, zintensyfikowali represje wobec opozycji politycznej, przeciwników, obrońców praw człowieka, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji kierowanych przez społeczność oraz organizacji religijnych i wyznaniowych, i niezależnych mediów, a także podsycali i rozszerzali istniejące konflikty krajowe i międzynarodowe oraz wywołali nowe o destrukcyjnym wpływie na prawa człowieka; ubolewa nad kilkoma przypadkami wykorzystywania przez przywódców autorytarnych skutków pandemii do uzasadnienia zaostrzenia polityki represyjnej;
6. podkreśla znaczenie konsekwentnego i jednolitego działania UE i jej państw członkowskich, zwłaszcza na forach wielostronnych, w celu sprostania globalnym wyzwaniom w dziedzinie praw człowieka i demokracji, a także znaczenie utrzymania spójności wewnętrznych i zewnętrznych strategii politycznych; jest zdania, że utrzymanie zasady jednomyślności w odniesieniu do niektórych decyzji w zakresie polityki zagranicznej UE, w tym sankcji wobec sprawców naruszeń praw człowieka, przeszkadza w niezbędnym zdecydowanym działaniu wymaganym w związku ze zmianą sytuacji geopolitycznej, a zatem powinno zostać ponownie rozważone;
7. wzywa UE i jej państwa członkowskie do wzmoczenia wysiłków na całym świecie na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka; w związku z tym wzywa UE i jej państwa członkowskie, by zarówno indywidualnie, jak i we współpracy z partnerami międzynarodowymi o podobnych poglądach udaremniały niedopuszczalne próby osłabienia instytucji demokratycznych i powszechnych praw człowieka oraz próby ograniczania przestrzeni i roli społeczeństwa obywatelskiego; potwierdza wartość multilateralizmu jako instrumentu służącego osiągnięciu tego celu; podkreśla, jak ważne jest umieszczanie kwestii demokracji i praw człowieka w centrum stosunków dyplomatycznych UE ze wszystkimi partnerami, w szczególności z krajami uznawanymi za partnerów strategicznych; podkreśla ponadto znaczenie umieszczenia kwestii związanych z prawami człowieka w centrum działalności parlamentarnej UE, w tym poprzez przekształcenie Podkomisji Praw Człowieka w samodzielną komisję;

odnotowuje rozpoczęcie 26 sierpnia 2022 r. projektu pilotażowego mającego na celu utworzenie europejskiej akademii dyplomatycznej;

8. podkreśla, że ambitne zobowiązanie i retoryka polityki zagranicznej UE w zakresie praw człowieka wymagają dawania przez nią przykładu, aby nie podważać jej wiarygodności w przeciwdziałaniu globalnemu zanikowi wartości demokratycznych; wzywa instytucje i organy UE, w tym Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), do zapewnienia spójnego wdrażania zobowiązań UE i państw członkowskich w zakresie praw człowieka we wspólnej polityce zagranicznej i bezpieczeństwa UE; w związku z tym zachęca je do korzystania z wszelkich narzędzi dyplomatycznych, zarówno prywatnych, jak i publicznych, zarówno w relacjach dwustronnych, jak i na forach wielostronnych, w celu poruszania z krajami partnerskimi kwestii praw człowieka; ponownie apeluje do UE o podjęcie szczególnych starań w celu oceny wszelkich naruszeń związanych z jej strategiami politycznymi, projektami i nakładami finansowymi, w tym Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, w państwach trzecich oraz w celu zapobiegania takim naruszeniom, a także do stworzenia mechanizmu składania skarg przeznaczonych dla osób lub grup, których prawa mogły zostać naruszone w wyniku działań UE w tych państwach;

Wojna napastnicza przeciwko Ukrainie

9. z całą stanowczością potępia nielegalną, nieuzasadnioną i niczym niesprowokowaną wojnę napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie, a także zaangażowanie Białorusi, która umożliwiła Rosji przeprowadzenie śmiertelnych ataków na Ukrainę ze swojego terytorium; w związku z tym wyraża głębokie zaniepokojenie ludzkim cierpieniem i potępia poważne naruszenia praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego popełnione przez rosyjskie siły zbrojne i ich popleczników w Ukrainie;
10. z zadowoleniem przyjmuje wspólne wysiłki UE, jej państw członkowskich i społeczeństwa obywatelskiego w odpowiedzi na wojnę; ponadto z zadowoleniem przyjmuje solidarność okazaną Ukrainie przez wiele krajów, podkreśloną w ich stanowisku zajęтым podczas sesji i głosowań Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie bezprawnej wojny w Ukrainie; ponownie podkreśla, że należy zintensyfikować działania dyplomatyczne skierowane do państw, które wstrzymały się od głosu lub głosowały przeciwko rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ z 2 marca 2022 r. w sprawie agresji na Ukrainę i kolejnym rezolucjom na ten temat, aby wyjaśnić im, jak poważnym zagrożeniem jest rosyjska agresja i jak bardzo potrzebna jest jednomyślna reakcja społeczności międzynarodowej na to rażące naruszenie prawa międzynarodowego; wzywa UE i jej państwa członkowskie do udzielenia narodowi ukraińskiemu wsparcia niezbędnego do obrony wolności, demokracji, praw człowieka i prawa międzynarodowego; z zadowoleniem przyjmuje bezprecedensowy zakres sankcji nałożonych w kontekście wojny i wzywa do ich skoordynowanego wdrażania; wzywa ponadto UE i jej państwa członkowskie do wspierania działań niezależnych rosyjskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego i do ich umacniania, aby pomóc w stworzeniu podstaw przyszłej demokracji w Rosji;
11. zdecydowanie potępia akty okrucieństwa, zbrodnie wojenne i poważne naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego, w tym przemoc seksualną, przemoc uwarunkowaną płcią, tortury i zabójstwa cywilów i jeńców wojennych popełniane przez rosyjskie siły zbrojne i ich popleczników podczas rosyjskiej wojny napastniczej

przeciwko Ukrainie, i jest głęboko zaniepokojony takimi przypadkami; wzywa do podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu dopilnowania, aby osoby, które dopuściły się zbrodni wojennych i naruszenia praw człowieka w Ukrainie, zostały jak najszybciej zidentyfikowane i pociągnięte do odpowiedzialności, a także aby zapewnić skuteczne zadośćuczynienie za szkody wyrządzone ukraińskiej ludności cywilnej; wzywa UE i jej państwa członkowskie do dalszego udzielania w tym względzie pełnego wsparcia odnośnym podmiotom, środkom i mechanizmom, w tym ukraińskim prokuratorom, śledczym i wymiarowi sprawiedliwości, Międzynarodowemu Trybunałowi Karnemu (MTK), komisji śledczej Rady Praw Człowieka ONZ oraz krajowym organom dochodzeniowym zgodnie z zasadą jurysdykcji uniwersalnej; w tym względzie z zadowoleniem przyjmuje fakt, że UE wsparła zdolności dochodzeniowe MTK, aby pomóc mu w prowadzeniu dochodzeń w sprawie zbrodni wojennych w Ukrainie; podkreśla znaczenie szybkiego gromadzenia i zabezpieczania dowodów zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości oraz z zadowoleniem przyjmuje wysiłki społeczeństwa obywatelskiego w tym zakresie; wzywa Komisję, by udzieliła wszelkiej niezbędnej pomocy w tym procesie, w tym zapewniła finansowanie z Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR – „Globalny wymiar Europy”), oraz wzywa państwa członkowskie, by w miarę możliwości angażowały się w ten proces; z zadowoleniem przyjmuje zmieniony mandat misji doradczej UE na Ukrainie oraz wnioski Komisji dotyczący rozszerzenia mandatu Eurojustu w celu wspierania walki z bezkarnością we wszystkich sytuacjach; wzywa do podjęcia świadomej decyzji w sprawie najważniejszych rozwiązań umożliwiających pociągnięcie do odpowiedzialności osób i podmiotów odpowiedzialnych za umożliwienie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i za zbrodnie wojenne popełnione na terytorium Ukrainy; rozwiązanie to powinno obejmować uruchomienie ścigania zbrodni agresji przed specjalnie utworzonym międzynarodowym trybunałem lub pod jurysdykcją MTK;

12. wzywa UE i jej państwa członkowskie do dalszego wykorzystywania wszystkich dostępnych im instrumentów w celu wspierania walki o uwolnienie Ukrainy od jej okupantów oraz w celu wspierania osób uciekających z Ukrainy, które ubiegają się o pomoc w państwach członkowskich UE; zauważa, że od początku rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie do UE przybyło 8,8 mln Ukraińców, z czego 4 mln jest zarejestrowanych jako osoby objęte tymczasową ochroną lub podobnymi krajowymi programami ochrony w Europie; z zadowoleniem przyjmuje wszystkie wyrazy solidarności oraz pomoc okazaną narodowi Ukraińskiemu przez obywateli UE, w tym ich zaangażowanie w pomoc humanitarną, i z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony¹, aby zapewnić natychmiastową ochronę i prawa przesiedlonym Ukraińcom przybywającym do UE; podkreśla znaczenie zwiększenia finansowania dla krajów przyjmujących, w tym większego nacisku na dostęp do edukacji, możliwości gospodarcze, mieszkalnictwo, opiekę zdrowotną i integrację w społeczeństwach przyjmujących; podkreśla potrzebę wspierania m.in. ofiar przemocy seksualnej, przemocy ze względu na płeć i przemocy reprodukcyjnej;

---

¹ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).

13. ubolewa nad przymusową relokacją i deportacją ukraińskich dzieci, w tym dzieci z zakładów opieki zdrowotnej, do Federacji Rosyjskiej i na terytoria okupowane przez Rosję w Ukrainie oraz nad ich przymusowym przysposobieniem przez rodziny rosyjskie; wzywa UE i państwa członkowskie, aby udzielały wsparcia w celu zlokalizowania tych dzieci i łączenia ich z rodzinami lub opiekunami prawnymi;
14. podkreśla, że nielegalna, nieuzasadniona i niesprowokowana wojna napastnicza przeciwko Ukrainie ma ogromny wpływ na światowe bezpieczeństwo żywnościowe, ponieważ Ukraina jest piątym co do wielkości eksporterem zbóż na świecie;
15. wyraża głębokie zaniepokojenie bezpieczeństwem obiektów jądrowych w Ukrainie, które są stale zagrożone ostrzałem wojskowym; wzywa UE, państwa członkowskie i społeczność międzynarodową do ustanowienia stref bezpieczeństwa wokół tych obiektów jądrowych;

Wzmocnienie polityki, instrumentów i dyplomacji UE w celu ochrony i propagowania praw człowieka i demokracji na świecie

ISWMR – „Globalny wymiar Europy” oraz program tematyczny dotyczący praw człowieka i demokracji

16. wzywa UE do zastanowienia się nad sposobami promowania i jak najlepszego stosowania podejścia opartego na prawach człowieka we wszystkich instrumentach i strategiach UE, aby wzmocnić politykę zagraniczną UE w zakresie praw człowieka oraz kształtować zmieniającą się sytuację geopolityczną i dostosować się do niej; podkreśla, że ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, w tym jego program tematyczny dotyczący praw człowieka i demokracji, jest jednym z głównych narzędzi, którymi dysponuje UE, aby poprawić sytuację w zakresie praw człowieka na całym świecie i pomóc we wspieraniu odpornych, integracyjnych i demokratycznych społeczeństw, jednocześnie przeciwdziałając wpływowi autorytarnych reżimów; podkreśla, że zaangażowanie lokalnych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego ma zasadnicze znaczenie dla ochrony praw człowieka i demokracji w ich krajach, i ponawia apel o pełne zaangażowanie ich we wszystkie istotne działania zewnętrzne UE; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje nieocenioną pomoc udzielaną obecnie organizacjom społeczeństwa obywatelskiego i aktywistom na całym świecie za pośrednictwem tematycznego programu na rzecz praw człowieka i demokracji w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy” oraz w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji; podkreśla znaczenie, jakie ISWMR – „Globalny wymiar Europy” przywiązuje do propagowania praw człowieka i demokracji w relacjach ze strategicznymi partnerami międzynarodowymi i lokalnymi, między innymi za pośrednictwem unijnych misji obserwacji wyborów UE; podkreśla rolę Parlamentu w programowaniu wykorzystania instrumentu i wzywa Komisję i ESDZ, by usprawniły terminowe dzielenie się wszystkimi istotnymi informacjami, aby umożliwić Parlamentowi odgrywanie jego roli określonej w traktatach, w szczególności podczas dialogów geopolitycznych wysokiego szczebla z Komisją; wzywa Komisję i ESDZ do zaangażowania się w dialog z Parlamentem w celu zapewnienia poprawy w tym względzie;
17. podkreśla znaczenie długoterminowego planowania i dalszego wspierania projektów i inicjatyw w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, zwłaszcza w regionach dotkniętych konfliktami, wojną i klęskami żywiołowymi; wzywa Komisję i ESDZ do

włączenia wsparcia demokracji jako przekrojowego priorytetu do wszystkich tematycznych i geograficznych programów ISWMR – „Globalny wymiar Europy”;

18. ponawia apel o większą przejrzystość postanowień dotyczących praw człowieka w umowach w sprawie finansowania z instrumentu ISWMR – „Globalny wymiar Europy” oraz o doprecyzowanie mechanizmu i kryteriów zawieszania takich umów w razie naruszenia praw człowieka, zasad demokracji i praworządności oraz w poważnych przypadkach korupcji; apeluje do Komisji, aby zrezygnowała z wykorzystania wsparcia budżetowego dla rządów państw trzecich jako sposobu współpracy z krajami, w których dochodzi do powszechnych naruszeń praw człowieka, a obrońcy praw człowieka są represjonowani;

Specjalny Przedstawiciel UE ds. Praw Człowieka

19. w pełni popiera działania Specjalnego Przedstawiciela UE (SPUE) ds. Praw Człowieka na rzecz obrony i propagowania praw człowieka na świecie poprzez współpracę z państwami trzecimi i partnerami o podobnych poglądach, a także jego ważną rolę w zwiększaniu skuteczności polityki UE w zakresie praw człowieka dzięki wysiłkom na rzecz zwiększenia jej spójności; podkreśla potrzebę ścisłej współpracy między SPUE ds. Praw Człowieka a innymi SPUE zajmującymi się różnymi krajami i regionami w celu dalszej poprawy tej spójności i wzywa do zapewnienia większej widoczności roli SPUE ds. Praw Człowieka; podkreśla znaczenie dalszej współpracy SPUE ds. Praw Człowieka z organizacjami międzynarodowymi, w tym z ONZ i jej specjalnymi sprawozdawcami wyznaczonymi przez Radę Praw Człowieka ONZ, a także z przedstawicielami lub wysłannikami innych krajów odpowiedzialnymi za prawa człowieka; wzywa SPUE do większego publicznego zaangażowania się na rzecz poszczególnych obrońców praw człowieka oraz do ścisłej współpracy z unijnymi i krajowymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i obrońcami praw człowieka; podkreśla, jak ważne jest, by specjaliści przedstawiciele UE ds. sytuacji w poszczególnych krajach i regionach angażowali się we współpracę z organami krajowymi w zakresie ochrony praw człowieka i indywidualnych przypadków; zachęca SPUE ds. Praw Człowieka do kontynuowania dyplomatycznych starań o większe wsparcie UE dla międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości;
20. przypomina, że mianowanie SPUE ds. Praw Człowieka powinno być poprzedzone wysłuchaniem przed Parlamentem; proponuje ustanowienie ram, w których SPUE ds. Praw Człowieka będzie odpowiadał przed Parlamentem Europejskim za realizację celów określonych w jego programie prac na początku jego mandatu oraz będzie miał obowiązek regularnego przedstawiania sprawozdań z postępów w realizacji tych celów; podkreśla, że chociaż Parlament utrzymuje współpracę z ESDZ, wzmocnioną decyzją Rady 2010/427/UE¹ oraz oświadczeniem wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 2010 r. w sprawie odpowiedzialności politycznej, konieczne jest dalsze wzmocnienie ram stosunków międzyinstytucjonalnych między Parlamentem a ESDZ, w tym jej delegaturami, w zakresie praw człowieka; podkreśla, że ESDZ musi zaangażować Parlament w opracowywanie wytycznych dotyczących wdrażania instrumentów UE w

---

¹ Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30).

zakresie praw człowieka, takich jak, między innymi, wytyczne UE w sprawie praw człowieka i mechanizmy UE dotyczące należytej staranności i walki z korupcją w państwach trzecich;

21. podkreśla, jak ważne jest sprostanie wyzwaniom związanym z koordynacją działań instytucji UE w zakresie zarządzania stosunkami zewnętrznymi UE w odniesieniu do praw człowieka; z zadowoleniem przyjmuje zwiększoną koordynację między delegaturami Unii, centralą ESDZ i Dyрекcją Generalną ds. Partnerstw Międzynarodowych w odniesieniu do pilnych przypadków związanych z obrońcami praw człowieka;

Specjalny wysłannik UE ds. promowania wolności religii lub przekonań poza UE

22. zauważa z ubolewaniem, że stanowisko specjalnego wysłannika UE ds. promowania wolności religii lub przekonań poza UE pozostaje nieobsadzone od ponad roku; ponawia swój apel do Rady i Komisji o przeprowadzenie szybkiej, przejrzystej i kompleksowej oceny skuteczności i wartości dodanej mandatu specjalnego wysłannika, w tym pod względem jego pozycji instytucjonalnej, aby zapewnić specjalnemu wysłannikowi odpowiednie zasoby ludzkie i finansowe oraz należycie wspierać jego mandat instytucjonalny, zdolności i zadania; z zadowoleniem odnotowuje, że 7 grudnia 2022 r. mianowano Fransa van Daelego specjalnym wysłannikiem ds. propagowania wolności religii i przekonań poza UE; przypomina, że obowiązki specjalnego wysłannika powinny skupiać się na promowaniu i ochronie wolności myśli, sumienia, religii i przekonań oraz prawa do braku przekonań, apostazji i do przyjęcia postawy ateistycznej; podkreśla, że specjalny wysłannik powinien również zwrócić szczególną uwagę na przymusowe nawracanie, nadużywanie przepisów dotyczących bluźnierstwa oraz sytuację zagrożonych osób niewierzących;
23. zaleca, aby specjalny wysłannik ściśle i w sposób komplementarny współpracował ze Specjalnym Przedstawicielem UE ds. Praw Człowieka i Grupą Roboczą Rady ds. Praw Człowieka; wzywa ponadto specjalnego wysłannika do prowadzenia regularnych konsultacji z Parlamentem oraz do współpracy z komisarzami, wysłannikami i ambasadorami państw członkowskich odpowiedzialnymi za promowanie wolności religii lub przekonań w celu koordynacji działań;

Dialogi UE na temat praw człowieka i inne dwustronne kontakty z państwami trzecimi

24. podkreśla, że dialogi na temat praw człowieka z państwami trzecimi stanowią okazję do skoncentrowania się na wyzwaniach związanych z prawami człowieka, i wzywa do prowadzenia ich w sposób ukierunkowany na wyniki, do poddawania ich regularnemu przeglądowi oraz do pełnego wykorzystania ich potencjału; ponownie apeluje o to, by dialogi dotyczące praw człowieka od samego początku opierały się na jasnym zestawie punktów odniesienia umożliwiających monitorowanie ich skuteczności; wzywa ESDZ do systematycznego przeprowadzania ocen wyników dialogów i do informowania o tych ocenach oraz do podejmowania w związku z nimi odpowiednich działań następczych; podkreśla, że aby dialogi były skuteczne, nie mogą być wykorzystywane jako samodzielne narzędzie, lecz należy je włączyć do kompleksowego zestawu działań UE z zainteresowanymi państwami trzecimi, w tym działań związanych z polityką handlową UE, co pozwoliłoby uwzględniać wymiar praw człowieka i wzmocniłoby przesłania przekazywane w ramach dialogów; zwraca uwagę, jak ważne jest poruszanie indywidualnych przypadków, w szczególności tych wskazanych przez

Parlament w jego rezolucjach oraz przypadków zagrożonych laureatów i finalistów Nagrody im. Sacharowa, w kontekście dialogów dotyczących praw człowieka, oraz zapewnianie odpowiednich działań następczych i składanie Parlamentowi sprawozdań z działań podjętych w tych przypadkach;

25. podkreśla znaczenie systematycznych, rzeczywistych, dostępnych i pluralistycznych konsultacji ze wszystkimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i zainteresowanymi stronami w całym procesie dialogu na temat praw człowieka;
26. z zadowoleniem przyjmuje wznowienie dialogów dotyczących praw człowieka z państwami trzecimi, wynikające z kontekstu bardziej sprzyjającego współpracy; jest zdania, że w przypadku braku konkretnych postępów w następstwie szeregu dialogów dotyczących praw człowieka, jak miało to miejsce w wielu przypadkach, UE powinna dostosować swoje cele, w tym w odniesieniu do szerszych stosunków dwustronnych;

Delegatury UE

27. uważa, że sprawą najwyższej wagi jest podjęcie wszelkich możliwych działań w celu podniesienia świadomości na temat wytycznych UE dotyczących praw człowieka w delegaturach UE, i wzywa wszystkie delegatury do zapewnienia właściwego wdrożenia tych wytycznych; ponawia w związku z tym apel do delegatur UE i ich punktów kontaktowych ds. praw człowieka w państwach trzecich o większe zaangażowanie w prace poprzez udzielanie regularnego wsparcia obrońcom praw człowieka, w tym zagrożonym laureatom i finalistom Nagrody im. Sacharowa, a także poprzez dokładne zajmowanie się tematami i indywidualnymi przypadkami poruszonymi w rezolucjach Parlamentu w sprawie łamania praw człowieka, demokracji i praworządności; wzywa urzędników w delegaturach UE do zgłaszania władzom państwowym przypadków ucisku i prześladowania obrońców praw człowieka, opozycji demokratycznej i działaczy społeczeństwa obywatelskiego, a jeżeli osoby te są zatrzymane – do monitorowania ich sytuacji, odwiedzenia ich w więzieniu, udziału w procesach sądowych i poruszania ich przypadków podczas dialogów dotyczących praw człowieka prowadzonych przez UE z zainteresowanymi krajami;
28. zwraca uwagę na przypadki, w których misje państw członkowskich UE i delegatury UE przyjęły różne podejścia do ochrony i propagowania praw człowieka w państwach trzecich, chociaż państwa członkowskie UE podzielają wspólne zobowiązanie w tej kwestii; podkreśla, że ambasady państw członkowskich UE, jak delegatury UE, powinny odgrywać coraz większą rolę w propagowaniu i ochronie praw człowieka, a także wspieraniu społeczeństwa obywatelskiego w państwach trzecich; wzywa delegatury UE do ustanowienia grup roboczych ds. praw człowieka skupiających odpowiednie służby ambasad państw członkowskich i delegatur UE oraz do ścisłej współpracy z przedstawicielami międzynarodowych i regionalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zainteresowanych państwach trzecich;

Globalny system sankcji UE za naruszenia praw człowieka (unijna ustawa Magnickiego)

29. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że globalny system sankcji UE za naruszenia praw człowieka jest coraz częściej wykorzystywany jako podstawowe narzędzie wzmacniające rolę UE jako globalnego podmiotu działającego na rzecz praw człowieka dzięki stosowaniu przez Radę ukierunkowanych sankcji; wzywa do skutecznego, pełnego i skoordynowanego wdrożenia już przyjętych środków ograniczających, a w

razie potrzeby do przyjęcia dodatkowych środków; wzywa UE do bardziej dynamicznego wykorzystywania tego narzędzia jako integralnego elementu jej zagranicznej polityki w dziedzinie praw człowieka; apeluje o ściśle, spójne i jednolite stosowanie środków ograniczających i ich monitorowanie we wszystkich państwach członkowskich, co jest warunkiem zapewnienia wiarygodności i skuteczności działań zewnętrznych UE; wzywa UE do współpracy z partnerami o podobnych poglądach w celu zachęcenia większej liczby krajów do przyjęcia systemów sankcji i skoordynowania wspólnego przyjmowania ukierunkowanych środków ograniczających w celu zwiększenia ich skuteczności na szczeblu globalnym; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie przewodniczącej Komisji zawarte w orędziu o stanie Unii z 2022 r. do przedstawienia środków mających na celu aktualizację unijnych ram prawnych w zakresie zwalczania korupcji oraz do uwzględnienia korupcji w globalnym systemie sankcji UE za naruszenia praw człowieka, co jest zgodne ze stanowiskiem Parlamentu, aby skutecznie sankcjonować podmioty gospodarcze i finansowe dopuszczające się naruszeń praw człowieka; ponawia apel o wprowadzenie głosowania większością kwalifikowaną w odniesieniu do decyzji Rady i wdrażania sankcji w ramach globalnego systemu sankcji UE za naruszenia praw człowieka; ponawia apel do Komisji i Rady, aby przy nakładaniu ukierunkowanych sankcji w przyszłości starały się uwzględniać zalecenia Parlamentu zawarte w jego rezolucjach i innych dokumentach;

30. z zadowoleniem przyjmuje wpisy dokonane w 2021 r. w globalnym systemie sankcji UE za naruszenia praw człowieka; wzywa Radę, państwa członkowskie i ESDZ do opracowania strategii mającej na celu poprawę wzajemnych powiązań między globalnym systemem sankcji UE za naruszenia praw człowieka a geograficznymi systemami sankcji, w szczególności poprzez lepsze wykorzystanie tego globalnego systemu do zwalczania naruszeń, które nie mogą być bezpośrednio powiązane z państwem, np. w przypadku najemników popełniających naruszenia praw człowieka na terytoriach pozostających poza kontrolą rządu lub w przypadkach transgranicznych, takich jak handel ludźmi;
31. wyraża głębokie zaniepokojenie umyślnymi strategiami niektórych krajów polegającymi na aresztowaniu, arbitralnym przetrzymywaniu i ściganiu obcokrajowców, w tym obywateli UE, pod sfingowanymi zarzutami do celów propagandowych, aby wykorzystywać więźniów jako instrument międzynarodowych negocjacji i wymiany lub jako środek wywierania presji politycznej, a także potępia taką politykę; podkreśla, że stosowanie takiej polityki oznacza branie zakładników w rozumieniu Międzynarodowej konwencji przeciwko braniu zakładników; wzywa Komisję, ESDZ i państwa członkowskie do przeciwdziałania takim aktom oraz do ostrzegania obywateli UE, a zwłaszcza osób posiadających podwójne obywatelstwo, przed ryzykiem aresztowania podczas wyjazdów do niektórych krajów; wzywa Radę, aby rozważyła zastosowanie środków ograniczających na mocy globalnego systemu sankcji UE za naruszenia praw człowieka wobec osób lub podmiotów odpowiedzialnych za arbitralne aresztowania lub przetrzymywanie obywateli UE jako „zakładników państwowych”;

Korupcja a prawa człowieka

32. podkreśla, że korupcja poważnie osłabia demokratyczne rządy, utrudnia korzystanie z praw człowieka na całym świecie, ułatwia i utrwała łamanie praw człowieka i praworządności oraz w nieproporcjonalny sposób dotyka najsłabsze i zmarginalizowane osoby i grupy społeczne; wzywa do tego, aby walka z korupcją stanowiła część

wszystkich wysiłków i strategii politycznych UE na rzecz promowania praw człowieka i demokracji dzięki opracowaniu specjalnej globalnej strategii antykorupcyjnej, w tym programów w ramach zewnętrznych instrumentów finansowych UE, oraz wzmocnieniu roli kontrolnej Parlamentu; podkreśla, jak bardzo ważne jest, by UE i jej państwa członkowskie dawały przykład poprzez zwalczanie korupcji związanej z podmiotami mającymi siedzibę w UE, poprzez stosowanie najwyższych standardów przejrzystości w odniesieniu do finansowania zewnętrznego oraz zwiększenie wsparcia dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, działaczy i dziennikarzy śledczych zaangażowanych w walkę z korupcją;

33. wzywa UE, by dążyła do zaproponowania zestawu standardów antykorupcyjnych, które byłyby jednolicie stosowane na całym świecie, by promowała ustanowienie skutecznych organów antykorupcyjnych i przyjęcie solidnych ram regulacyjnych oraz by zajęła się kwestią jurysdykcji zapewniających tajemnicę handlową i rajów podatkowych; zachęca do promowania współpracy między UE, jej państwami członkowskimi, państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, zwłaszcza na szczeblu sądowym, policyjnym i informacyjnym, w celu wymiany dobrych praktyk i skutecznych narzędzi w walce z korupcją i zapobieganiu jej; wzywa do utworzenia międzynarodowego trybunału antykorupcyjnego pod nadzorem ONZ;

Klauzule praw człowieka w umowach międzynarodowych

34. ponawia apel o włączenie solidnych klauzul praw człowieka do umów między UE a państwami trzecimi, popartych jasnym zestawem punktów odniesienia i procedur, które należy stosować w przypadku naruszeń; wzywa Komisję i ESDZ, by zastanowiły się, w jaki sposób zapewnić monitorowanie i skuteczne egzekwowanie klauzul praw człowieka zawartych w obowiązujących umowach międzynarodowych; podkreśla, że UE powinna szybko i zdecydowanie reagować na utrzymujące się naruszenia klauzul praw człowieka przez państwa trzecie, w tym przez zawieszenie odpowiednich umów, jeżeli inne opcje okażą się nieskuteczne; podkreśla, że przegląd ogólnego systemu preferencji taryfowych UE (GSP), trwający proces legislacyjny dotyczący nowego rozporządzenia w sprawie GSP oraz przegląd wdrażania przez kraje korzystające z systemu GSP międzynarodowych konwencji dotyczących praw człowieka, w tym praw pracowniczych, stanowią okazję do wzmocnienia zaangażowania na rzecz przestrzegania praw człowieka w zainteresowanych państwach trzecich;
35. wzywa Komisję, aby negocjując umowy o wolnym handlu z państwami trzecimi, zobowiązała je do ratyfikowania głównych konwencji międzynarodowych dotyczących praw człowieka, praw pracowniczych i środowiska, w tym Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych oraz Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych; podkreśla, że najlepiej byłoby, gdyby państwa trzecie ratyfikowały te konwencje przed zakończeniem negocjacji w sprawie umów o wolnym handlu, tak aby zgodność z tymi konwencjami została uznana za zasadniczy aspekt umów o wolnym handlu oraz aby uzgodniono specjalne klauzule; wzywa ponadto, aby w klauzulach merytorycznych umów o wolnym handlu uznano, że państwa-strony muszą szanować i chronić prawa człowieka określone w Powszechnej deklaracji praw człowieka, prawie zwyczajowym i konwencjach międzynarodowych, których są częścią;
36. podkreśla, jak ważne jest znaczne podwyższenie jakości ocen ex ante i ex post wpływu na zrównoważony rozwój i apeluje o to podwyższenie; podkreśla, że celem ocen

wpływu na zrównoważony rozwój powinno być dopilnowanie, aby negocjowana umowa w szczegółowych, sformułowanych klauzulach zapewniała wystarczające narzędzia pozwalające uniknąć negatywnego wpływu na prawa człowieka; zaleca, aby organizacje społeczeństwa obywatelskiego uczestniczyły w kierowaniu ocenami wpływu na zrównoważony rozwój, aby oceny przeprowadzali eksperci w dziedzinie praw człowieka i praw pracowniczych oraz by uwzględniano wkład organizacji społeczeństwa obywatelskiego;

Działania wspierające demokrację

37. podkreśla, że w 2022 r. przypada dziesiąta rocznica przyjęcia przez Parlament decyzji o objęciu politycznego przywództwa w intensyfikowaniu działań na rzecz wspierania demokracji, które Parlament realizuje od 2014 r., stosując kompleksowe podejście do wspierania demokracji; z zadowoleniem przyjmuje w szczególności poparcie Parlamentu dla budowania zdolności parlamentów partnerskich, mediacji i propagowania kultury dialogu i kompromisu, w tym wśród młodych przywódców politycznych, a także dla wzmocnienia pozycji parlamentarzystek, obrońców praw człowieka i przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego i wolnych mediów; wzywa Komisję do kontynuowania i intensyfikacji działań w tych dziedzinach oraz do zwiększenia finansowania i pomocy dla organów i agencji UE, a także innych organizacji opartych na dotacjach, z poszanowaniem zasady niedyskryminacji; podkreśla, że w obecnym kontekście rosnących globalnych napięć i represji w coraz większej liczbie krajów ogromne znaczenie ma bezpośrednie wsparcie dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka i osób wyrażających krytyczne i odmienne opinie;
38. podkreśla znaczenie unijnych misji obserwacji wyborów oraz wkładu Parlamentu w opracowywanie i ulepszanie ich metodyki; w związku z tym wzywa Komisję do rozważenia aktualizacji metodyki obserwacji wyborów w celu odzwierciedlenia rozwoju sytuacji w ostatnich dwóch dziesięcioleciach; wzywa państwa trzecie, aby wdrożyły zalecenia unijnych misji obserwacji wyborów w celu poprawy organizacji i otoczenia przyszłych wyborów, a tym samym ich przejrzystości i legalności, aby podnieść standardy demokratyczne danego państwa; podkreśla znaczenie zwiększenia wsparcia UE dla lokalnych obserwatorów wyborów, zwłaszcza w zakresie ochrony; ponownie apeluje do UE o ścisłą współpracę z organizacjami krajowymi i międzynarodowymi, takimi jak Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE, Rada Europy i inne organizacje, które poparły Deklarację zasad międzynarodowej obserwacji wyborów;

Multilateralizm i działania UE na szczeblu wielostronnym

39. potwierdza, że skuteczna ochrona praw człowieka na świecie wymaga ścisłej współpracy międzynarodowej na szczeblu wielostronnym; podkreśla szczególnie ważną rolę ONZ i jej organów jako głównego forum, które musi być w stanie skutecznie wspierać wysiłki na rzecz pokoju i bezpieczeństwa, zrównoważonego rozwoju oraz poszanowania praw człowieka i prawa międzynarodowego; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by dalej wspierały prace ONZ, zarówno politycznie, jak i finansowo, w tym wszystkich organów ONZ zajmujących się prawami człowieka, zwłaszcza organów traktatowych i specjalnych procedur; w tym celu wzywa sekretarza generalnego ONZ do zapewnienia odpowiednich środków z budżetu ONZ i wzywa państwa członkowskie do zwiększenia ich dobrowolnych wkładów; podkreśla, że UE i jej państwa

członkowskie powinny dążyć do przemawiania jednym głosem zarówno na forum ONZ, jak i na innych forach wielostronnych, oraz do promowania w ten sposób najwyższych standardów praw człowieka; przypomina, że wszystkie państwa członkowskie ONZ są zobowiązane do promowania i ochrony wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności zapisanych w Karcie założycielskiej Organizacji Narodów Zjednoczonych i rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ 60/251; ubolewa nad faktem, że dwóch stałych członków Rady Bezpieczeństwa ONZ jest odpowiedzialnych za rażące naruszenia praw człowieka stanowiące zbrodnię wojenną, a nawet ludobójstwo; wzywa państwa członkowskie ONZ do powstrzymania się od podejmowania działań, które osłabiają ochronę praw człowieka; podkreśla, że Rada Praw Człowieka ONZ ma obowiązek zajmowania się wszystkimi poważnymi naruszeniami praw człowieka na całym świecie; ubolewa, że niektórzy członkowie Rady Praw Człowieka ONZ rażąco lekceważą zobowiązania w zakresie praw człowieka, są znane z poważnych naruszeń praw człowieka i nie współpracują z mechanizmami praw człowieka ONZ; w związku z tym wzywa do gruntownej reformy kryteriów dotyczących członków Rady Praw Człowieka ONZ; wzywa ESDZ do zainicjowania działań na rzecz skoordynowanego stanowiska UE i państw członkowskich w sprawie członkostwa w Radzie Praw Człowieka ONZ; stanowisko to sprzyjałoby większej przejrzystości w procesie wyborczym, zwłaszcza przez upublicznienie sposobu głosowania przez państwa członkowskie UE i uzasadnienie oddawanych przez nie głosów, promowałoby prawdziwie konkurencyjny proces poprzez zagwarantowanie, że trzy bloki regionalne, do których należą państwa członkowskie UE, przedstawiają więcej kandydatów niż jest mandatów, a także zapewniałoby rozliczalność kandydatów poprzez kontrolę ich dobrowolnych zobowiązań i osiągnięć we współpracy z Radą Praw Człowieka ONZ, organami traktatowymi ONZ i procedurami specjalnymi;

40. zdecydowanie potępia wszelkie ataki na osoby upoważnione w ramach procedury specjalnej ONZ oraz na niezależność ich mandatów; wzywa państwa członkowskie i demokratycznych partnerów UE do zdecydowanego przeciwdziałania tym próbom oraz do podjęcia wszelkich możliwych środków, aby pomóc w zapewnieniu bezpiecznych i otwartych przestrzeni dla interakcji jednostek i organizacji społeczeństwa obywatelskiego z Organizacją Narodów Zjednoczonych, jej przedstawicielami i mechanizmami; zwraca uwagę na działalność upoważnionych komisji śledczych i misji informacyjnych ONZ, które coraz częściej wykorzystuje się, aby reagować na poważne naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka oraz aby zwalczać bezkarność;
41. wzywa UE i państwa członkowskie do wspierania wzmocnienia regionalnych systemów praw człowieka, w tym poprzez pomoc finansową i międzyregionalną wymianę doświadczeń; podkreśla w szczególności kluczową rolę organów monitorujących i mechanizmów sądowych ustanowionych w ramach tych systemów regionalnych oraz ich komplementarność z systemem praw człowieka ONZ;
42. wzywa UE i jej państwa członkowskie do przewodzenia wysiłkom na forach wielostronnych w celu promowania przyjęcia powszechnie uznawanej definicji terroryzmu, przy czym należy pamiętać o celu zwalczania tej plagi; wzywa je ponadto do przewodzenia wysiłkom w kontekście 8. przeglądu oenzykowskiej globalnej strategii zwalczania terroryzmu w 2023 r., do wprowadzenia sformułowania dobitnie stwierdzającego negatywny wpływ niewłaściwego stosowania przepisów i polityk antyterrorystycznych na przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego oraz wzywającego

wszystkie państwa do podjęcia niezbędnych kroków w celu zmiany lub uchylenia ich przepisów antyterrorystycznych, aby zapewnić, że nie będą one miały negatywnego wpływu na społeczeństwo obywatelskie i obrońców praw człowieka; wzywa UE i jej państwa członkowskie do kierowania działaniami podejmowanymi na forach ONZ w celu nawiązania konstruktywnego dialogu z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i obrońcami praw człowieka oraz do dopilnowania, by byli oni istotnie zaangażowani na wszystkich etapach opracowywania i wdrażania polityki antyterrorystycznej;

43. jest głęboko zaniepokojony nasilającymi się atakami reżimów autorytarnych na globalny ład oparty na zasadach, w tym poprzez kwestionowanie powszechności praw człowieka, relatywizację tych praw, uznawanie ich za instrument hegemonii kulturowej krajów zachodnich, podważanie międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka poprzez jego reinterpretację, a także podważanie funkcjonowania organów i mechanizmów ONZ mających na celu pociąganie państw do odpowiedzialności za naruszenia praw człowieka; podkreśla, że głównym priorytetem UE musi być stanie na straży powszechności praw człowieka i w tym celu Unia musi stać na czele paktu i współpracować z innymi demokracjami i partnerami o podobnych poglądach w celu wzmocnienia organizacji wielostronnych i obrony opartego na zasadach ładu światowego przed rosnącymi potęgami autorytarnymi; podkreśla, że mniejsza skuteczność organów ONZ pociąga za sobą rzeczywiste koszty w postaci konfliktów, ofiar śmiertelnych i ludzkiego cierpienia, a także poważnie osłabia ogólną zdolność krajów do radzenia sobie z globalnymi wyzwaniami; wzywa państwa członkowskie UE i partnerów o podobnych poglądach do wzmożenia wysiłków na rzecz odwrócenia tej tendencji;
44. podkreśla potrzebę przeprowadzenia bezstronnego, sprawiedliwego i przejrzystego przeglądu wniosków o status konsultacyjny w Radzie Gospodarczej i Społecznej ONZ (ECOSOC), składanych przez organizacje pozarządowe; wzywa do podjęcia kroków w celu zapewnienia Unii własnego miejsca na każdym forum wielostronnym, w tym w Radzie Bezpieczeństwa ONZ, oprócz już istniejącego stałego mandatu jednego z państw członkowskich w Radzie Bezpieczeństwa, co wzmocniłoby zdolność UE do działania, a także jej spójność i wiarygodność na świecie; wzywa UE i państwa członkowskie do udziału w debacie ogólnej Zgromadzenia Ogólnego ONZ i wzywa członków ECOSOC do dalszego zajmowania się nieuzasadnionymi przeszkodami utrudniającymi organizacjom pozarządowym uzyskanie akredytacji ECOSOC, w szczególności tym, których wnioski oczekują na rozpatrzenie przez bardzo długi czas;

Przestrzeganie międzynarodowego prawa humanitarnego

45. z zaniepokojeniem odnotowuje coraz większe lekceważenie międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka, zwłaszcza w toczących się konfliktach na całym świecie; podkreśla, jak bardzo ważne jest, by agencje pomocy humanitarnej i organizacje charytatywne były w stanie udzielać pełnej, terminowej i niezakłóconej pomocy wszystkim grupom ludności znajdującym się w trudnej sytuacji, oraz wzywa wszystkie strony konfliktów zbrojnych do ochrony ludności cywilnej, pracowników organizacji humanitarnych i medycznych oraz mediów i placówek edukacyjnych; wzywa do systematycznego tworzenia korytarzy humanitarnych w regionach ogarniętych wojną i w miejscach walk, aby umożliwić zagrożonej ludności cywilnej ucieczkę przed konfliktem, oraz zdecydowanie potępić wszelkie ataki na te korytarze;

46. przypomina, że międzynarodowe prawo humanitarne powinno wyznaczać kierunek polityki UE w odniesieniu do sytuacji okupacji lub aneksji terytorium, i podkreśla znaczenie zapewnienia spójności polityki w tych sytuacjach; podkreśla odpowiedzialność przedsiębiorstw mających siedziby w UE za stosowanie jak najbardziej rygorystycznej polityki należytej staranności w odniesieniu do wszelkiej działalności gospodarczej lub finansowej prowadzonej na tych terytoriach lub z nimi związanej oraz za zapewnienie ścisłego przestrzegania prawa międzynarodowego oraz unijnej polityki sankcji, jeżeli ma ona zastosowanie;

Zwalczanie bezkarności i wzmocnienie międzynarodowego sądownictwa karnego

47. podkreśla związek między łamaniem praw człowieka a powszechną bezkarnością i brakiem odpowiedzialności w regionach i krajach dotkniętych konfliktami; z dużym zadowoleniem przyjmuje stały wkład MTK w walkę z bezkarnością; wzywa UE i jej państwa członkowskie do zapewnienia MTK wystarczającego wsparcia, aby umożliwić mu wykonywanie jego zadań; ponownie potępia ciągłe wysiłki mające na celu podważenie legitymacji i pracy MTK; wzywa UE i jej państwa członkowskie do kontynuowania wysiłków na rzecz przeciwdziałania im i reagowania na groźby i sankcje wobec obrońców praw człowieka i świadków współpracujących z MTK; podkreśla kluczową rolę MTK w prowadzeniu dochodzeń w sprawie zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości; wzywa UE i jej państwa członkowskie do dalszej współpracy z MTK w zakresie zwalczania takich przestępstw i zapobiegania im; z zadowoleniem przyjmuje nieustanne wsparcie udzielane MTK przez UE i jej państwa członkowskie i wzywa państwa członkowskie UE do dopasowania tego zobowiązania do zrównoważonego finansowania niezbędnego do zapewnienia sprawiedliwości we wszystkich sytuacjach rozpatrywanych przez MTK;
48. apeluje do UE o udzielanie wsparcia prokuratorowi MTK w prowadzeniu dochodzeń i ściganiu osób podejrzanych o zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i, być może, ludobójstwo, tj. o oferowanie wsparcia politycznego, gromadzenie i udostępnianie wszelkich posiadanych dowodów, w tym białego wywiadu, informacji i danych ze źródeł otwartych, obrazów satelitarnych i przechwyconych wiadomości, a także o przekazanie odpowiednich zasobów ludzkich i finansowych do budżetu ogólnego MTK, aby w pełni chronić jego niezależność i bezstronność;
49. wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby zachęcały kraje partnerskie do ratyfikowania traktatu rzymskiego, a tym samym do rozszerzenia jurysdykcji MTK; wzywa UE, by działała zgodnie z decyzją Rady 2011/168/WPZiB w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego¹, a jednocześnie zachowała silne stanowisko w sprawie zbrodni agresji, do czego wezwano w rezolucji Parlamentu z 17 lipca 2014 r. w sprawie zbrodni agresji²;
50. ponownie apeluje do Komisji o opracowanie kompleksowego planu działania UE na rzecz walki z bezkarnością i o uwzględnienie w nim między innymi rozdziałów dotyczących ważnej roli organizacji społeczeństwa obywatelskiego w walce z bezkarnością i ochrony tych organizacji we wszystkich sytuacjach, które tego

---

¹ Decyzja Rady 2011/168/WPZiB z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego, uchylająca wspólne stanowisko 2003/444/WPZiB (Dz.U. L 76 z 22.3.2011, s. 56).

² Dz.U. C 224 z 21.6.2016, s. 31.

wymagają, oraz środków zwalczania bezkarności za przemoc seksualną warunkowaną płcią, w tym za łamanie praw seksualnych i reprodukcyjnych w sytuacjach konfliktu; wzywa UE i jej partnerów międzynarodowych do pełnego wykorzystania wszystkich odpowiednich instrumentów do walki z bezkarnością, w tym do wspierania jurysdykcji uniwersalnej na szczeblu krajowym oraz specjalnych trybunałów na szczeblu krajowym i międzynarodowym, również w odniesieniu do zbrodni agresji, a także do ustanowienia elastycznych mechanizmów współpracy i finansowania w celu szybkiego gromadzenia i analizowania dowodów przestępstw; wzywa Komisję do dopilnowania, aby instrumenty te były stosowane w sposób skoordynowany i komplementarny z innymi odpowiednimi instrumentami UE i państw członkowskich; wzywa Komisję do opracowania programu budowania zdolności zarówno państw członkowskich, jak i państw trzecich do stosowania zasady jurysdykcji uniwersalnej w ich krajowych systemach prawnych;

Postępy na drodze do powszechnego zniesienia kary śmierci oraz zapobiegania torturom i innym formom złego traktowania

51. ponownie wyraża swój zasadniczy sprzeciw wobec kary śmierci, która jest okrutną, niehumanitarną i poniżającą karą i jest nieodwracalna; podkreśla, że UE musi nieustannie dążyć do powszechnego zniesienia kary śmierci jako głównego celu swojej polityki zagranicznej w dziedzinie praw człowieka; apeluje do UE i jej państw członkowskich, by broniły zniesienia kary śmierci na wszystkich forach międzynarodowych i zabiegały o jak najszersze poparcie tego stanowiska; zachęca organy ONZ do dalszych wysiłków na rzecz powszechnego zniesienia kary śmierci, zgodnie z rezolucjami Zgromadzenia Ogólnego ONZ; zdecydowanie potępia egzekwowanie przepisów dotyczących bluźnierstwa, które przewidują możliwość wykonania kary śmierci w przypadku skazania na całym świecie; przypomina, że wolność wyznania, w tym bycia osobą wierzącą lub niewierzącą, pozostaje podstawowym prawem człowieka, które nie może być karane śmiercią ani poniżającym traktowaniem; wzywa wszystkie kraje, które jeszcze tego nie uczyniły, do zniesienia kary śmierci lub ustanowienia natychmiastowego moratorium jako pierwszego kroku do jej zniesienia; wzywa ponadto państwa, których to dotyczy, do ograniczenia wykazu przestępstw lub zbrodni podlegających karze śmierci; wzywa do zapewnienia przejrzystości w odniesieniu do wyroków śmierci i egzekucji w krajach, które nie ujawniają tych danych statystycznych;
52. potępia wszelkie przypadki tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania, wymuszone zaginięcia, arbitralne zatrzymania i egzekucje pozasądowe oraz ubolewa nad faktem, że nadal są one powszechne w wielu krajach; z ogromnym zaniepokojeniem odnotowuje coraz częstsze stosowanie tortur na całym świecie i powszechną bezkarności osób, które się ich dopuszczają; uznaje znaczenie organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka w walce z torturami i innymi formami brutalnego traktowania;

Reagowanie na globalne wyzwania związane z prawami człowieka i demokracją

Reagowanie na pandemię Covid-19 i odbudowa popandemiczna

53. jest głęboko zaniepokojony długoterminowymi negatywnymi skutkami pandemii COVID-19 zarówno dla ogólnego stanu demokracji, jak i dla praw człowieka na całym świecie; podkreśla niewspółmiernie niekorzystny wpływ na grupy znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, w tym na kobiety, dzieci, osoby z niepełnosprawnościami,

osoby cierpiące na niektóre choroby przewlekłe, osoby starsze, lesbijki, gejów, osoby biseksualne, transpłciowe, interseksualne i queer (LGBTIQ), osoby ubogie, osoby należące do mniejszości etnicznych, wyznaniowych i religijnych, uchodźców i migrantów oraz osoby przebywające w więzieniach lub aresztach; jest ponadto zaniepokojony opóźnieniami i barierami w dostępie do usług zdrowotnych, a także wynikającym z tego wzrostem liczby przypadków nieplanowanych ciąż, przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, niebezpiecznych aborcji oraz zgonów matek i noworodków; odnotowuje z ubolewaniem, że środki zapobiegania rozprzestrzenianiu się COVID-19 wykorzystuje się jako pretekst, by odmawiać członkom rodzin lub prawnikom odwiedzin w ośrodkach detencyjnych oraz by naruszać prawa zatrzymanych; pochwała rolę, jaką odgrywali obrońcy praw człowieka i dziennikarze, kiedy podczas pandemii, czasami nawet z narażeniem życia, relacjonowali naruszenia praw człowieka lub próbowali im zapobiec;

54. przypomina, że korzystanie z najwyższego osiągalnego poziomu opieki zdrowotnej i powszechny dostęp do opieki zdrowotnej należą do podstawowych praw każdego człowieka bez wyjątku; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby pomagały chronić te prawa, zwłaszcza w krajach i regionach, w których usługi zdrowotne dostępne są w najbardziej ograniczonym zakresie, i wzywa kraje do poczynienia postępów w ułatwianiu dostępu do usług zdrowotnych; twierdzi, że UE powinna nadal finansować opracowywanie i globalne dostawy szczepionki przeciwko COVID-19, edukować o korzyściach płynących ze szczepień, a także poprawiać dostępność i przystępność cenową szczepień w celu uniknięcia chorób, którym można zapobiegać przez szczepienia;
55. przypomina, że wolność osobista, wolność zgromadzeń, wolność myśli, sumienia, religii i przekonań oraz wolność słowa stanowią fundament demokracji; jest głęboko zaniepokojony tym, że zwłaszcza reżimy autorytarne coraz częściej wykorzystują technologie masowej inwigilacji do ograniczania tych wolności i robiły to często pod pretekstem zapobiegania COVID-19; wzywa do ścisłego i skutecznego zakazu sprzedaży technologii masowej inwigilacji; apeluje o większą reakcję na masową infiltrację dezinformacji i teorii spiskowych w sferze cyfrowej, utrwaloną w dużej mierze, ale nie tylko przez reżimy autorytarne oraz podmioty niepaństwowe;

Prawa kobiet, wzmocnienia pozycji kobiet i równość płci

56. potępia fakt, że w żadnym kraju na świecie nie osiągnięto jeszcze równouprawnienia płci; podkreśla utrzymywanie się powszechnej przemocy ze względu na płeć i dyskryminacji krzyżowej we wszystkich regionach świata; podkreśla, że kobiety i dziewczęta nadal są głównymi ofiarami brutalnych kryzysów oraz że przemoc seksualna, przemoc ze względu na płeć i przemoc reprodukcyjna utrzymują się w wielu miejscach na świecie i są wykorzystywane w konfliktach zbrojnych jako narzędzie wojny; zaznacza, że szczególnie narażone są obrończynie praw człowieka, działaczki, dziennikarki i prawniczki i że są one coraz częściej nękanie i zastraszane w internecie oraz są celem ciągłych gróźb i ataków;
57. z głębokim zaniepokojeniem podkreśla wzrost przemocy ze względu na płeć i przemocy domowej oraz ubolewa nad trudnościami w zakresie zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych zarówno w krajach rozwijających się, jak i w krajach rozwiniętych; ponownie apeluje do UE i jej państw członkowskich, by w pełni wspierały prawa kobiet do integralności cielesnej, godności i podejmowania autonomicznych decyzji oraz by

skutecznie zwalczały przemoc uwarunkowaną płcią i przemoc domową; zwraca uwagę na fakt, że pomimo wysiłków ze strony UE kobiety nadal stanowią mniejszość na stanowiskach kierowniczych, zarabiają mniej niż mężczyźni na tych samych stanowiskach i z tymi samymi obowiązkami, a ich zdolności i umiejętności są lekceważone lub podważane ze względu na płeć;

58. wzywa UE i jej partnerów międzynarodowych do wzmożenia wysiłków na rzecz zapewnienia pełnego korzystania przez kobiety, dziewczęta i słabsze grupy społeczne z praw człowieka oraz zagwarantowania wszystkim równych szans; wzywa do wyeliminowania na całym świecie przepisów i praktyk uniemożliwiających kobietom korzystanie z przysługujących im praw, w szczególności prawa do edukacji, pracy oraz udziału w podejmowaniu decyzji politycznych i publicznych; ubolewa nad sytuacjami, w których kobietom i gospodarstwom domowym prowadzonym przez kobiety, zwłaszcza na obszarach dotkniętych kryzysem humanitarnym, odmawia się dostępu do pomocy humanitarnej i podstawowych usług, ponieważ władze krajowe i lokalne nalegają, aby usługi te były świadczone przez kobiety, jednocześnie ograniczając dostęp kobiet do zatrudnienia; wzywa państwa, które jeszcze tego nie zrobiły, do ratyfikacji i wdrożenia konwencji stambulskiej;
59. zdecydowanie potępia wszelkie wczesne i przymusowe małżeństwa, areszty domowe, gwałty i inne poniżające formy traktowania kobiet; wzywa Komisję i SPUE ds. Praw Człowieka do zajęcia się kwestią wczesnego i przymusowego małżeństwa;
60. przypomina państwom, że mają obowiązek zagwarantować dostęp do kompleksowych usług w zakresie zdrowia i praw reprodukcyjnych i seksualnych, w tym do nowoczesnych metod antykoncepcji, bezpiecznej i legalnej aborcji, opieki zdrowotnej nad matkami, opieki prenatalnej i poporodowej oraz wspomaganej prokreacji, a także dostęp do edukacji i informacji w zakresie zdrowia i praw reprodukcyjnych i seksualnych, w tym do kompleksowej edukacji seksualnej, bez jakiegokolwiek dyskryminacji; wzywa do dalszego wzmacniania praw i zabezpieczeń oraz do usunięcia barier w dostępie do zdrowia i praw reprodukcyjnych i seksualnych na całym świecie; ponownie apeluje o włączenie prawa do bezpiecznej i legalnej aborcji do Karty; z zadowoleniem przyjmuje publikację zaktualizowanych wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia, w których zawarto kluczowe zalecenia dla systemów opieki zdrowotnej dotyczące opieki aborcyjnej; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby w stosunkach wielostronnych i dwustronnych w pełni wspierały i propagowały zdrowie i prawa seksualne i reprodukcyjne, w tym dostęp do aborcji, zgodnie z międzynarodowymi przepisami i standardami w zakresie praw człowieka;
61. wzywa do bardziej skoordynowanych wysiłków, aby wyeliminować wykorzystywanie przemocy seksualnej jako narzędzia wojny i zwalczać bezkarność sprawców takiej przemocy; wzywa Komisję, by kontynuowała wysiłki na rzecz całkowitego wyeliminowania praktyki okaleczania żeńskich narządów płciowych na całym świecie; wzywa UE do większego zaangażowania i wsparcia na rzecz ochrony praw kobiet w państwach trzecich w ramach wysiłków na rzecz zapobiegania konfliktom i ich rozwiązywania, a także w działaniach na rzecz utrzymania pokoju, pomocy humanitarnej i odbudowy pokonfliktowej, sprawiedliwości okresu przejściowego oraz propagowania praw człowieka i reform demokratycznych, ze szczególnym uwzględnieniem praw kobiet, które cierpią z powodu wrogości, dyskryminacji lub stygmatyzacji, są w ciąży, mają nowo narodzone dzieci lub są bezrobotne czy żyją w ubóstwie;

62. ponownie podkreśla potrzebę podjęcia zdecydowanych działań w celu zapewnienia pełnego wdrożenia GAP III; wzywa UE, aby zgodnie z GAP III zdecydowanie uwzględniła interseksyjność i opracowała politykę zwalczania wszelkich form dyskryminacji, z jaką borykają się miliony kobiet i dziewcząt, które padają ofiarami dyskryminacji ze względu na przynależność kastową, naruszeń praw obywatelskich, politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych, w tym wykorzystywania seksualnego i przemocy seksualnej, wysiedleń, pracy przymusowej lub niewolniczej, prostytucji i handlu ludźmi;
63. ponownie potępia komercyjną praktykę macierzyństwa zastępczego – globalne zjawisko, które naraża kobiety na całym świecie na wykorzystywanie i handel ludźmi, szczególnie kobiety w trudnej sytuacji finansowej i społecznej; podkreśla poważny wpływ tej praktyki na kobiety, prawa kobiet, zdrowie kobiet i równość płci oraz zwraca uwagę na jej skutki transgraniczne; apeluje o europejskie ramy prawne w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom komercyjnego macierzyństwa zastępczego;
64. potępia ustawodawstwo, politykę i praktyki umożliwiające selekcję dzieci ze względu na płeć, rasę, niepełnosprawność lub wszelkie inne przyczyny;

Prawa dziecka

65. apeluje o systematyczne i spójne podejście do promowania i obrony praw dzieci w polityce zewnętrznej UE; wzywa do bardziej skoordynowanych wysiłków na rzecz ochrony praw dzieci w sytuacjach kryzysowych lub nadzwyczajnych i z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady na ten temat; wyraża zaniepokojenie, że rosnąca liczba takich sytuacji kryzysowych na całym świecie, w połączeniu z długotrwałymi skutkami pandemii COVID-19, doprowadziła do coraz częstszych naruszeń praw dziecka na całym świecie, w tym przemocy, wczesnych i przymusowych małżeństw, niegodziwego traktowania w celach seksualnych, również okaleczania narządów płciowych, handlu dziećmi, przymusowego oddzielania dzieci od rodziców i odwrotnie w przypadku nowoczesnego niewolnictwa, pracy dzieci, przymusowej pracy dzieci, rekrutacji dzieci do wojska, braku dostępu do edukacji i opieki zdrowotnej, niedożywienia i skrajnego ubóstwa; podkreśla, że brak bezpieczeństwa żywnościowego ma niewspółmierne i długoterminowe skutki dla dzieci i bezpośrednio wpływa nie tylko na ich zdrowie i rozwój, ale również na ich edukację, a także coraz częściej prowadzi do stanowiących szokującą praktykę dziecięcych małżeństw; podkreśla nadal dużą liczbę dzieci na całym świecie zmuszonych do pracy, najczęściej w warunkach niebezpiecznych, w miejscach trudno dostępnych takich jak szyby kopalni, przy wydobywaniu surowców w tym rzadkich minerałów, w przemyśle, a także na polach uprawnych; podkreśla, że rok 2021 był Międzynarodowym Rokiem Likwidacji Pracy Dzieci, i przypomina o unijnej polityce zerowej tolerancji dla tej praktyki; wzywa pozostałe państwa, które nie ratyfikowały Konwencji ONZ o prawach dziecka, do pilnej ratyfikacji tego dokumentu;
66. ubolewa nad ciągłym wykorzystywaniem dzieci jako narzędzia wojny; przypomina, że ze względu na swoją bezbronność nieletni często jako pierwsi doświadczają przemocy na obszarach dotkniętych wojną, zwłaszcza w przypadku represji etnicznych ze strony walczących plemion, grup i grup etnicznych; potępia przymusową rekrutację nieletnich dzieci na obszarach objętych wojną, a także ich instrumentalizację i stosowanie wobec nich przemocy seksualnej; podkreśla potrzebę stworzenia ścieżek reintegracji i zadośćuczynienia dla dzieci, których prawa zostały naruszone, oraz że agenda ONZ w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych musi zostać włączona do wszystkich działań

zewnątrznych UE; wzywa zainteresowane państwa członkowskie do zapewnienia ochrony dzieci, które są obywatelami tych państw członkowskich i które są więzione lub przetrzymywane w państwach trzecich; wzywa Komisję, aby wzmogła wysiłki na rzecz zwalczania bezkarności sprawców zbrodni wojennych przeciwko dzieciom, zacieśniała współpracę z organizacjami humanitarnymi i organizacjami pozarządowymi pomagającymi dzieciom, a także chroniła prawa dziecka w ramach współpracy i partnerstw z państwami trzecimi;

67. podkreśla, że prawo do edukacji zostało szczególnie ograniczone, zważywszy na niespotykane zakłócenia w edukacji z powodu COVID-19, ale również z powodu ekstremizmu religijnego i dyskryminacji dziewcząt ze względu na płeć; wyraża zaniepokojenie wydalaniem ze szkół ciężarnych nastolatek; przypomina, że każde dziecko ma prawo do kompleksowej edukacji seksualnej, która jest niedyskryminująca, oparta na dowodach, poprawna z naukowego punktu widzenia i dostosowana do wieku oraz przeciwdziała szkodliwym normom płciowym; wzywa UE do zintensyfikowania prac na rzecz zapewnienia dostępu do edukacji, w tym na rzecz znalezienia innowacyjnych sposobów obchodzenia przeszkód narzuconych przez władze krajowe; wzywa Komisję i ESDZ do zwiększenia wsparcia dla państw trzecich, aby pomóc im w dostosowaniu się do wyzwań, jakie napotkały w czasie pandemii COVID-19 w dziedzinie edukacji; podkreśla, że wsparcie mogłoby przybrać formę zwiększonego przydziału środków za pośrednictwem ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, ale mogłoby również obejmować wsparcie w zakresie budowania zdolności i dzielenie się najlepszymi praktykami w oparciu o doświadczenia zdobyte w delegaturach UE na całym świecie; podkreśla, że zmieniające się środowisko międzynarodowe może wymagać rozwiązania finansowego umożliwiającego reakcję z udziałem wielu darczyńców w celu pokrycia rosnącej luki w finansowaniu i osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju ONZ nr 4, czyli zapewnienia włączającej i sprawiedliwej edukacji wysokiej jakości oraz promowania możliwości uczenia się przez całe życie dla wszystkich;
68. wzywa Komisję i ESDZ do dalszego solidnego finansowania edukacji za pośrednictwem wszystkich unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego, zgodnie z 10-procentowym poziomem odniesienia dla edukacji w ISWMR – „Globalny wymiar Europy”; wzywa Komisję i ESDZ do wspierania również rządów państw trzecich w budowaniu i rozwoju silniejszych systemów edukacyjnych uwzględniających aspekt płci i sprzyjających włączeniu społecznemu; przypomina, że dostęp kobiet do edukacji został uznany za prawo podstawowe przez ONZ; uważa, że rozszerzanie dostępu dziewcząt do edukacji i wspieranie udziału kobiet w edukacji i karierach w dziedzinie nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki powinno być głównym celem polityki UE; w związku z tym podkreśla, że dziewczęta powinny mieć możliwość ukończenia nauki i dostęp do informacji i usług odpowiednich dla ich wieku, bez dyskryminacji i uprzedzeń ze względu na płeć oraz z zapewnieniem równych szans umożliwiających im wykorzystanie ich potencjału; podkreśla pilną potrzebę wyeliminowania związanych z płcią barier ograniczających dostęp do edukacji, takich jak przepisy, polityki i szkodliwe normy społeczno-kulturowe uniemożliwiające dziewczętom kontynuację nauki w przypadku zajścia w ciążę, zawarcia małżeństwa oraz w okresie macierzyństwa; zachęca do eliminowania stereotypów związanych z płcią i szkodliwych norm społeczno-kulturowych w drodze edukacji oraz do zapobiegania przemocy za pomocą kształcenia uwzględniającego aspekt płci;

69. wzywa UE i jej państwa członkowskie do znalezienia nowych sposobów wzmocnienia praw osób starszych; podkreśla wyzwania związane z pełnym korzystaniem przez osoby starsze ze wszystkich praw człowieka, w tym wyzwania związane z dyskryminacją ze względu na wiek, ubóstwem, przemocą, brakiem ochrony socjalnej, opieki zdrowotnej i innych podstawowych usług, a także z barierami w dostępie do zatrudnienia; podkreśla prace Otwartej Grupy Roboczej ONZ ds. Starzenia się nad prawnie wiążącym instrumentem wzmacniającym ochronę praw człowieka osób starszych i wzywa UE i jej państwa członkowskie, by rozważyły aktywne wsparcie tych prac;

Prawa osób z niepełnosprawnościami

70. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie strategii na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 jako narzędzia poprawy sytuacji osób z niepełnosprawnościami i ich praw na całym świecie, w szczególności jeśli chodzi o ubóstwo i dyskryminację, a także problemy z dostępem do edukacji, opieki zdrowotnej i zatrudnienia oraz z udziałem w życiu politycznym; wzywa do systematycznego wewnętrznego i zewnętrznego wdrażania tej strategii; podkreśla, że obowiązek opieki nad osobami z niepełnosprawnościami spoczywa zazwyczaj na ich rodzinach, w szczególności na kobietach, i wzywa UE do wspierania państw trzecich w opracowywaniu strategii politycznych wspierających opiekunów osób z niepełnosprawnościami;
71. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby dołożyły większych starań w celu propagowania równych praw osób z niepełnosprawnościami w działaniach zewnętrznych UE; podkreśla, że potrzebny jest zorganizowany dialog z organizacjami osób z niepełnosprawnościami w krajach partnerskich, aby zapewnić ich znaczący udział i skuteczne zaangażowanie w planowanie, wdrażanie i monitorowanie unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego; podkreśla potrzebę wezwania krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących do wdrożenia reform mających na celu poprawę sytuacji osób z niepełnosprawnościami i wzywa Komisję do udzielenia im pomocy w opracowaniu ustrukturyzowanego procesu konsultacji z osobami z niepełnosprawnościami i reprezentującymi je organizacjami; wzywa do zapewnienia delegaturom UE inwestycji, szkoleń i budowania zdolności w celu wdrożenia postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych w zakresie działań humanitarnych i współpracy międzynarodowej;

Nietolerancja, ksenofobia i dyskryminacja

72. podkreśla swój sprzeciw wobec nietolerancji, ksenofobii i dyskryminacji ze względu na rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, klasę społeczną, niepełnosprawność, kastę, religię, przekonania, wiek, płeć, orientację seksualną lub tożsamość płciową oraz potępia te zachowania, które w wielu regionach świata prowadzą do zabójstw i prześladowań, zwłaszcza w sytuacjach konfliktu; podkreśla, że rasizm, dyskryminacja, ksenofobia, prześladowania religijne i pokrewne formy nietolerancji nadal stanowią poważny problem na całym świecie, co prowadzi do łamania praw we wszystkich sferach życia, w tym w dostępie do edukacji, opieki zdrowotnej, pracy i wymiaru sprawiedliwości, oraz że pandemia COVID-19 jeszcze bardziej zaostrzyła te problemy; wzywa UE i jej państwa członkowskie do przewodzenia globalnej walce z antysemityzmem i z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie w tym celu strategii przez UE; wzywa Komisję, ESDZ i delegatury UE, aby opracowały, we współpracy z państwami

członkowskimi i przy współudziale Parlamentu, konkretne strategie lokalne, które pomogą w zwalczaniu dyskryminacji ze względu na przynależność kastową w krajach najbardziej dotkniętych tą dyskryminacją, w dialogu z lokalnymi przedstawicielami i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, oraz by zaprosiły ich do udziału w konsultacjach wynikających z umów lub instrumentów UE, w tym w dialogach na temat praw człowieka;

73. zaleca, aby Parlament zajął się dyskryminacją ze względu na przynależność kastową we wszystkich odnośnych komisjach (Komisja Spraw Zagranicznych, Komisja Rozwoju i Handlu Międzynarodowego oraz Podkomisja Praw Człowieka) i delegacjach, wyznaczył osobę kontaktową ds. dyskryminacji ze względu na przynależność kastową oraz aby podczas wizyt w krajach, których dotyczy ta kwestia, konsultował się z organizacjami dalitów, podnosił kwestię dyskryminacji ze względu na przynależność kastową w kontaktach z odpowiednikami Parlamentu i z władzami oraz zorganizował wysłuchanie w celu przeprowadzenia przeglądu działań i postępów UE z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Dyskryminacją Rasową;

Mniejszości narodowe, etniczne i językowe

74. ubolewa, że pomimo zobowiązań do ochrony mniejszości wiele państw realizuje politykę wymuszonej asymilacji mniejszości narodowych, etnicznych i językowych przez lekceważenie ich praw; podkreśla, że mniejszości nie powinny stać się celem lub narzędziem jakichkolwiek napięć lub konfliktów zbrojnych; przypomina, że na mocy traktatów i umów międzynarodowych państwa są zobowiązane do ochrony praw tych mniejszości na swoich terytoriach; wzywa rządy krajów partnerskich UE, aby szanowały prawa mniejszości narodowych, etnicznych i językowych, w tym ich kulturę, języki, religię, tradycje i historię, w celu zachowania różnorodności oraz tożsamości językowej i kulturowej; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by aktywnie wsparły kraje partnerskie w tym celu; wzywa Komisję, by wspierała ochronę praw człowieka i podstawowych wolności osób należących do mniejszości na całym świecie, również w programach tematycznych na rzecz praw człowieka i demokracji w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy”;

Prawa osób LGBTIQ

75. stanowczo potępia łamanie praw człowieka, w tym dyskryminację, stygmatyzację, arbitralne zatrzymania, tortury, prześladowania i zabójstwa, których nadal doświadczają na całym świecie osoby LGBTIQ; uważa, że takie praktyki i akty przemocy wobec osób ze względu na ich rzeczywistą lub postrzeganą orientację seksualną, tożsamość płciową, ekspresję płciową lub cechy płciowe nie powinny pozostawać bezkarne i muszą zostać wyeliminowane; podkreśla, że osoby LGBTIQ i ich obrońcy na całym świecie nadal są ofiarami naruszeń praw człowieka, w tym dyskryminacji, stygmatyzacji, prześladowań, przemocy i zabójstw; wzywa UE do wzmożenia wysiłków na rzecz dopilnowania, by osoby LGBTIQ mogły w pełni korzystać z przysługujących im praw człowieka zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i zewnętrznym, oraz do odgrywania wiodącej roli w obronie ich ochrony w polityce zewnętrznej; wzywa do pełnego wdrożenia strategii na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020–2025 jako narzędzia UE służącego poprawie sytuacji osób LGBTIQ na całym świecie; wzywa instytucje UE do dawania przykładu dzięki proaktywnej obronie praw osób LGBTIQ na całym świecie oraz pełnemu i konsekwentnemu stosowaniu wytycznych UE w całej polityce

zagranicznej UE, aby promować i chronić korzystanie przez osoby LGBTIQ ze wszystkich praw człowieka;

Wolność wypowiedzi, wolność mediów i prawo do informacji

76. podkreśla ogromne znaczenie wolności wypowiedzi – zarówno online, jak i offline – i dostępu do wiarygodnych informacji dla demokracji i rozkwitu przestrzeni obywatelskiej; wyraża głębokie zaniepokojenie rosnącymi ograniczeniami i naruszeniami – przez podmioty państwowe i niepaństwowe w wielu krajach na całym świecie – prawa do prywatności, wolności wypowiedzi, wolności informacji oraz wolności zrzeszania się i zgromadzeń, zwłaszcza w odniesieniu do dziennikarzy, poprzez cenzurę lub konieczność autocenzury i nadużywanie przepisów dotyczących zwalczania terroryzmu, prania pieniędzy, znieśławienia i korupcji, które służą uciskowi dziennikarzy, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka; potępia stosowanie zbyt szerokiej terminologii umożliwiającej władzom zakazanie niezliczonych czynów i uznanie zasadnej pracy na rzecz praw człowieka za niezgodną z prawem, a także brak wystarczających gwarancji w zakresie praw człowieka w wielu przepisach, w szczególności w odniesieniu do prawa do rzetelnego procesu sądowego; potępia ponadto wykorzystywanie technologii takich jak oprogramowanie szpiegujące do prześladowania dziennikarzy i utrudniania lub kontrolowania ich pracy; ponadto wyraża poważne zaniepokojenie bezpieczeństwem fizycznym dziennikarzy, atakami na nich, w tym egzekucjami pozasądowymi i arbitralnymi zatrzymaniami, a także faktem, że w 2022 r. zginęło dotychczas ponad 61 dziennikarzy i pracowników mediów;
77. wzywa Komisję do ochrony wolności wypowiedzi i zapewnienia publicznego dostępu do informacji za pośrednictwem internetu jako sposobów na osiągnięcie wolności słowa; potępia brutalne represje i użycie siły, nękanie, arbitralne zatrzymania i egzekucje pozasądowe wobec pokojowych demonstrantów w wielu państwach trzecich;
78. wzywa UE do wspierania wiarygodnych mediów i źródeł informacji, które przyczyniają się do rozliczalności władz i do przemian demokratycznych; wyraża zaniepokojenie powszechnym stosowaniem strategicznych powództw zmierzających do stłumienia debaty publicznej (SLAPP) w celu uciszenia dziennikarzy, działaczy, związkowców i obrońców praw człowieka, w tym praw człowieka związanych z ochroną środowiska, na całym świecie; podkreśla, że praktyka ta jeszcze bardziej ogranicza przestrzeń dla społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka na całym świecie w kontekście występującego od kilku lat ciągłego kurczenia się przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego, przy czym coraz częściej dochodzi do ataków na prawo do wolności wypowiedzi oraz wolność zrzeszania się i zgromadzeń ze strony organów publicznych, a także podmiotów prywatnych; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący dyrektywy mającej na celu ochronę dziennikarzy i obrońców praw człowieka przed stanowiącymi nadużycie postępowaniami sądowymi i SLAPP;
79. wzywa Komisję i ESDZ, aby we współpracy z państwami członkowskimi opracowały strategię przeciwdziałania powszechnemu stosowaniu SLAPP przeciwko obrońcom praw człowieka, dziennikarzom, działaczom i związkowcom na całym świecie; ponadto wzywa Komisję i ESDZ, aby uwzględniły w takiej strategii wytyczne dotyczące sposobów zapewnienia skutecznej ochrony ofiarom SLAPP, w tym przez pomoc finansową na pokrycie kosztów sądowych; wzywa delegatury UE do dokumentowania SLAPP i włączania ich do swoich działań w zakresie monitorowania, sprawozdawczości i oceny; zachęca ustawodawców z państw trzecich do sporządzania

projektów ustaw mających ten sam cel w ramach ogólnych inicjatyw mających na celu wspieranie i ochronę wolności wypowiedzi, w tym wolności i pluralizmu mediów;

80. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący finansowania projektów mających na celu pomoc dziennikarzom w kwestiach prawnych i praktycznych, w tym poza UE, w ramach europejskiego planu działania na rzecz demokracji; wzywa UE do wzmoczenia wysiłków na rzecz wspierania atakowanych dziennikarzy na całym świecie i do zapewnienia im bezpieczeństwa, w tym przez zapewnienie im bezpiecznego schronienia i środków umożliwiających kontynuowanie pracy w przypadku konieczności opuszczenia miejsca zamieszkania, a także dzięki bliskiej współpracy w tym względzie z krajami partnerskimi, zwłaszcza w ramach unijnych umów o partnerstwie z krajami trzecimi; z zadowoleniem przyjmuje rolę, jaką w tym celu odgrywają programy takie jak Media4Democracy i finansowane przez UE działania Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji;
81. wyraża poważne zaniepokojenie ograniczaniem wolności akademickiej oraz nasileniem cenzury i wzrostem przypadków uwięzienia naukowców na całym świecie, co ma istotny wpływ na prawo do edukacji; wzywa UE i państwa członkowskie do zwiększenia wysiłków dyplomatycznych oraz nadzwyczajnej ochrony i wsparcia w ramach współpracy dwustronnej i wielostronnej w związku z groźbami lub atakami podmiotów państwowych i niepaństwowych wymierzonymi w wolność akademicką; wzywa UE do zapewnienia stałego wsparcia na wysokim szczeblu dla Global Campus of Human Rights, jako sztandarowego przykładu wsparcia UE na rzecz edukacji w zakresie praw człowieka na całym świecie;

Prawo do wolności myśli, sumienia, religii lub przekonań

82. zauważa, że w 2021 r. przypadała 40. rocznica przyjęcia Deklaracji ONZ w sprawie eliminacji wszelkich form nietolerancji i dyskryminacji opartych na religii lub przekonaniach; przypomina, że wolność myśli, sumienia, religii lub przekonań jest podstawowym prawem każdego człowieka i ma zastosowanie w równym stopniu do wszystkich osób; zauważa z głębokim zaniepokojeniem, że w wielu krajach na całym świecie nadal dochodzi do łamania prawa do wolności myśli, sumienia i religii, do posiadania określonych przekonań, do niewyznawania żadnej religii lub do identyfikowania się jako ateista lub agnostyk, w tym prawa do demonstrowania przekonań religijnych lub niereligijnych przez ich wyrażanie, nauczanie i praktykowanie oraz prawa do zmiany religii lub do odejścia od religii; podkreśla negatywny wpływ pandemii COVID-19, ponieważ niektóre rządy nadal wykorzystują ją jako pretekst do dalszych praktyk dyskryminacyjnych, w tym przemocy wobec mniejszości religijnych i traktowania ich jak kozła ofiarnego; potępia przemoc i prześladowania na tle światopoglądowym lub religijnym, skierowane przeciwko osobom należącym do mniejszości; ubolewa, że problem ten dotyka wiele wspólnot religijnych i wyznaniowych, a także grupy ateistów, humanistów, agnostyków lub osób nieutożsamiających się z żadną religią; z głębokim niepokojem obserwuje, że w szeregu krajów organizacje niereligijne, świeckie i humanistyczne spotykają się z rosnącymi prześladowaniami, w tym z bezprecedensową falą nawoływania do przemocy wobec nich, do nienawiści i zabójstw;
83. potępia ataki na niezliczone osoby i organizacje społeczeństwa obywatelskiego za pokojowe kwestionowanie, krytykowanie lub satyryczne przedstawianie przekonań

religijnych i przypomina, że wyrażanie krytycznych opinii na temat religii jest pełnoprawnym wyrazem wolności myśli lub twórczości artystycznej;

84. ponadto wyraża zaniepokojenie z powodu niewłaściwego wykorzystywania i instrumentalizacji religii do podsycania nietolerancji lub do podważania praw człowieka, w tym praw osób LGBTIQ i praw kobiet, a mianowicie zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych, a także praw dzieci do wolności myśli, sumienia i religii;
85. wzywa UE i jej państwa członkowskie do wzmoczenia wysiłków na rzecz ochrony prawa do wolności myśli, sumienia, religii lub przekonań, do poruszania tych kwestii na forach ONZ zajmujących się prawami człowieka oraz do współpracy z odpowiednimi mechanizmami i komitetami ONZ; wzywa Komisję i Radę, aby wdrożyły ambitne programy obrony tego prawa na całym świecie, w tym inspirowały i wspierały międzynarodowe wysiłki, których celem jest gromadzenie dowodów zbrodni okrucieństwa na tle światopoglądowym lub religijnym, stawianie sprawców przed sądem, zapewnianie skuteczności wyroków karnych i wypłacanie odszkodowań ofiarom; wzywa Radę, Komisję, ESDZ i państwa członkowskie, aby współpracowały z państwami trzecimi w celu wprowadzenia w całej polityce zewnętrznej UE środków służących zapobieganiu przestępstwom z nienawiści i ich zwalczaniu; wzywa ESDZ i delegatury UE, w stosownych przypadkach, aby włączały organizacje wyznaniowe do dialogu ze społeczeństwem obywatelskim w celu dostosowania polityki w zakresie praw człowieka do specyficznych dla danego kraju kontekstów religijnych i kulturowych, między innymi ze względu na rolę niektórych organizacji wyznaniowych w reagowaniu na kryzysy humanitarne; zauważa, że w polityce ramowej UE dotyczącej wolności myśli, sumienia, religii i przekonań nie należy pomijać osób, które nie identyfikują się z żadną religią; wzywa do przeprowadzenia oceny wydanych w 2013 r. Wytycznych UE w sprawie propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań, jak przewidziano w art. 70 tych wytycznych;

Obrońcy praw człowieka i organizacje społeczeństwa obywatelskiego

86. zdecydowanie popiera pracę obrońców praw człowieka i zwraca uwagę na ryzyko, na jakie się narażają, kiedy próbują chronić prawa człowieka, i które obejmuje groźby wobec nich i ich rodzin, nękanie i przemoc; potępia fakt, że setki obrońców praw człowieka, z których większość zajmowała się ochroną środowiska, zamordowano z powodu wykonywanej przez nich pracy; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki UE na rzecz wspierania obrońców praw człowieka w ich pracy, w tym mechanizm ProtectDefenders.eu; wzywa do wzmocnienia takich wysiłków w celu złagodzenia rosnącego ryzyka, na jakie narażeni są obrońcy praw człowieka na całym świecie, w tym arbitralnych zatrzymań i uwięzień, ataków słownych i fizycznych, nękania i ograniczeń prawnych oraz gróźb lub represji transgranicznych; wzywa państwa członkowskie do zawieszenia wszystkich aktywnych umów o ekstradycji z krajami, w których sytuacja w zakresie praw człowieka jest niezgodna z międzynarodowymi zobowiązaniami państw członkowskich do przestrzegania zasady non-refoulement;
87. wzywa UE i jej państwa członkowskie do aktywnego zajęcia się ustawodawczymi lub administracyjnymi próbami zamknięcia przestrzeni obrony praw człowieka; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby wypracowały na wysokim szczeblu strategiczną wizję przeciwdziałania narastającym atakom na obrońców praw człowieka na całym świecie, w tym poprzez przyjęcie przez Radę do Spraw Zagranicznych UE zdecydowanych

konkluzji określających wspólną strategię wysokiego szczebla w dziedzinie globalnych działań UE na rzecz obrońców praw człowieka, a także w pełni wdrożyły zobowiązania polityczne dotyczące ochrony zagrożonych obrońców praw człowieka, np. zobowiązania zawarte w Planie działania UE dotyczącym demokracji i praw człowieka na lata 2020–2024 oraz w Wytocznych UE w sprawie obrońców praw człowieka; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby również aktywnie wspierały tworzenie i wdrażanie odpowiednich i skutecznych systemów ochrony obrońców praw człowieka, którzy są zagrożeni lub znajdują się w trudnej sytuacji, w tym przez konstruktywne konsultacje z nimi i w oparciu o kompleksowe, jakościowe analizy ryzyka, przy zapewnieniu całościowego charakteru takich mechanizmów i ich wyposażeniu w odpowiednie środki, oceniały ryzyko i zarządzały nim w sposób zapobiegawczy oraz tworzyły plany ochrony, które rzeczywiście odpowiadają zapotrzebowaniu osób, grup i społeczności na ochronę; wzywa UE i jej państwa członkowskie, w szczególności Specjalnego Przedstawiciela UE ds. Praw Człowieka i ambasadorów UE, do aktywniejszego wydawania publicznych oświadczeń i do innych form publicznego i prywatnego zaangażowania politycznego w celu wspierania obrońców praw człowieka znajdujących się w niebezpieczeństwie lub długotrwale pozbawionych wolności, a także do pomocy w przeprowadzaniu wizyt w więzieniach i do ułatwiania odwiedzin rodzinom; nalega, aby ESDZ i delegatury UE zwracały szczególną uwagę na sytuację zagrożonych laureatów i finalistów Nagrody im. Sacharowa oraz podejmowały zdecydowane działania, we współpracy z państwami członkowskimi i Parlamentem, by zapewnić im dobre warunki życiowe, bezpieczeństwo i wolność; wzywa ESDZ do regularnego składania sprawozdań z działań podjętych w sprawach laureatów i finalistów Nagrody im. Sacharowa, którzy są uwięzieni, których wolności są ograniczone lub których miejsce pobytu pozostaje nieznane;

88. wyraża zaniepokojenie przeszkodami napotykanymi przez obrońców praw człowieka na całym świecie w dostępie do unijnych wiz humanitarnych lub krótkoterminowych; przypomina o znaczeniu tego podstawowego narzędzia bezpieczeństwa i ochrony, które w razie potrzeby umożliwia obrońcom praw człowieka dostęp do bezpiecznego schronienia, odpoczynku i wytchnienia, korzystanie z programów tymczasowej relokacji i prowadzenie podstawowych międzynarodowych działań w zakresie rzecznictwa, mobilizacji lub tworzenia sieci kontaktów na terytorium UE; apeluje o ogólnounijny system wydawania krótkoterminowych wiz humanitarnych w celu tymczasowej relokacji zagrożonych obrońców praw człowieka, a także o bardziej skoordynowaną politykę UE dotyczącą wydawania przez państwa członkowskie wiz nadzwyczajnych dla obrońców praw człowieka; wzywa UE do opracowania bardziej przewidywalnej, skoordynowanej i spójnej polityki wizowej dla obrońców praw człowieka, umożliwiającej stosowanie elastycznych protokołów pozwalających na szybkie reagowanie, w tym w sytuacjach krytycznych;
89. ubolewa nad różnego rodzaju zakazami i ograniczeniami nakładanymi na organizacje społeczeństwa obywatelskiego i ich działalność, takimi jak przepisy, w tym przepisy antyterrorystyczne, których celem jest uszczuplenie przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego i tłumienie głosów sprzeciwu lub promowanie organizacji sponsorowanych przez rządy państw trzecich (organizacji pozarządowych tworzonych przez agendy rządowe); ubolewa nad powszechnym przyjmowaniem w wielu krajach ustaw dotyczących tzw. agentów zagranicznych, zgodnie z którymi osoby fizyczne i podmioty otrzymujące finansowanie z zagranicy muszą rejestrować się jako agenci zagraniczni; wyraża szczególne zaniepokojenie wykorzystywaniem tych przepisów do stygmatyzacji i ograniczania działalności społeczeństwa obywatelskiego i obrońców

praw człowieka, w tym przez ograniczanie prawa dostępu do finansowania; wzywa UE, aby we współpracy z partnerami dążyła do uchylecia lub zmiany takich przepisów, a także wzywa instytucje i organy UE, w szczególności ESDZ w koordynacji z Komisją, do opracowania skoordynowanej strategii w tym celu;

90. zauważa, że obrońcy praw człowieka doświadczają przemocy ze względu na płeć oraz nie mają dostępu do odpowiednich zasobów i mechanizmów ochrony; uważa za niedopuszczalne, że obrońcy praw człowieka i działaczki na rzecz praw kobiet w dalszym ciągu padają ofiarą napaści na tle seksualnym, gróźb, zastraszania, kryminalizacji, a nawet zabójstw; ubolewa ponadto, że obrońcy praw człowieka działające na rzecz zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych są szczególnie narażone na ataki na całym świecie, oraz wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby publicznie i prywatnie potępiały ataki i groźby wobec obrońców praw człowieka działających w tym obszarze oraz proaktywnie zapewniały odpowiednią reprezentację obrońców zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych w prowadzonych przez siebie konsultacjach; podkreśla, że UE musi wspierać politycznie i finansowo organizacje społeczeństwa obywatelskiego, które promują prawa kobiet i dziewcząt we wszystkich obszarach;

Migranci i uchodźcy

91. potwierdza niezbywalne prawa człowieka przysługujące migrantom, uchodźcom i osobom przymusowo wysiedlonym, przy czym prawa te muszą znaleźć odzwierciedlenie w polityce migracyjnej i azylowej UE i w jej współpracy z państwami trzecimi w tej dziedzinie; zaznacza, że UE powinna usilniej dążyć do tego, by dostrzegać i rozwijać sposoby eliminowania pierwotnych przyczyn nielegalnej migracji i przymusowych wysiedleń, w szczególności kobiet, dzieci, mniejszości etnicznych, religijnych i światopoglądowych oraz osób z niepełnosprawnościami, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, budując odporność społeczności, z których migranci pochodzą, i pomagając im w zaoferowaniu ich członkom godnego i bezpiecznego życia w kraju pochodzenia; zaznacza, że trzeba zarządzać polityką migracyjną i azylową w oparciu o zasady solidarności, równowagi i wspólnej odpowiedzialności państw; wzywa UE i jej państwa członkowskie do wspierania krajów przyjmujących większość uchodźców, a także krajów tranzytowych i krajów pochodzenia; wzywa UE i jej państwa członkowskie do zadbania o to, by związane z migracją europejskie finansowanie, szkolenia lub inne formy wsparcia dla państw trzecich nie ułatwiały bezpośrednio ani pośrednio popełniania naruszeń praw człowieka ani nie wzmocniały i nie utrwały bezkarności takich naruszeń; przypomina, że ścisła współpraca z państwami trzecimi nadal ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania przemytowi migrantów i handlowi ludźmi; zaznacza w szczególności, że trzeba nasilić walkę ze zorganizowanymi grupami przestępczymi dopuszczającymi się handlu ludźmi, w ścisłej zgodności z międzynarodowymi standardami praw człowieka; podkreśla w związku z tym, że kluczowe znaczenie ma rozpowszechnianie kampanii informacyjnych i uświadamiających na temat zagrożeń związanych z przemytem; apeluje, aby finansowane przez UE operacje humanitarne uwzględniały szczególne potrzeby dzieci i innych szczególnie wrażliwych grup oraz zapewniały im ochronę podczas przesiedleń; potępia w związku z tym umieszczanie migrujących dzieci w ośrodkach detencyjnych, zwłaszcza gdy dzieci te są oddzielone od rodziców lub opiekunów prawnych; podkreśla, że trzeba opracować skuteczne ramy bezpiecznych i legalnych dróg migracji do UE, w związku z czym z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie

przyciągania umiejętności i talentów do UE, w tym rozwoju partnerstw w zakresie talentów z krajami partnerskimi;

92. przypomina swoje zaangażowanie na rzecz praw uchodźców zgodne z międzynarodowymi prawami człowieka i prawami dotyczącymi uchodźców, w szczególności z Konwencją genewską dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r. i protokołem do niej z 1967 r.; przypomina, że państwa mają obowiązek chronić uchodźców i szanować ich prawa zgodnie z odpowiednim prawem międzynarodowym; ubolewa nad liczbą ofiar śmiertelnych wśród migrantów na szlakach migracyjnych oraz nad nielegalnym zawracaniem migrantów z naruszeniem prawa międzynarodowego; przypomina, że UE i jej państwa członkowskie w swoich działaniach zewnętrznych i eksterytorialnych, umowach i współpracy w dziedzinie migracji, granic i azylu muszą przestrzegać i bronić praw człowieka, w szczególności tych zapisanych w Karcie, w tym prawa do życia, wolności i prawa do azylu, poprzez indywidualną ocenę wniosków azylowych oraz stosowanie zasady non-refoulement; podkreśla w związku z tym, jak ważne jest, by państwa członkowskie dawały przykład, ściśle wywiązując się ze swoich zobowiązań wynikających z międzynarodowego prawa uchodźczego, oraz znacznie zwiększyły swoją pomoc dla osób uciekających przed represjami lub wojną, swoją zdolność do ich przyjmowania i swoje zobowiązania w zakresie przesiedleń;
93. apeluje do UE i jej państw członkowskich o pełną przejrzystość w odniesieniu do środków finansowych przyznawanych państwom trzecim na potrzeby współpracy w dziedzinie migracji; ponownie wzywa Komisję, aby zapewniła przejrzyste oceny ryzyka *ex ante* prowadzone przez niezależne organy UE i ekspertów, dotyczące wpływu wszelkiej formalnej, nieformalnej lub finansowej współpracy UE z państwami trzecimi na prawa migrantów, uchodźców i wysiedleńców oraz w pełni uwzględniała te oceny, a także mechanizmy monitorowania, przy ocenie wpływu współpracy w dziedzinie migracji z państwami trzecimi na prawa człowieka; zauważa z zaniepokojeniem, że liczba osób przymusowo wysiedlonych na całym świecie w wyniku prześladowań, konfliktów, przemocy, naruszeń praw człowieka lub wydarzeń poważnie zakłócających porządek publiczny wyniosła z końcem 2021 r. 89 mln osób, z których 36,5 mln to dzieci, i że jest to bezprecedensowa liczba; przypomina, że uchodźcy i migranci, zwłaszcza migranci nieposiadający dokumentów, na całym świecie napotykają przeszkody w dostępie do opieki zdrowotnej, że podczas wysiedleń często dochodzi do przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć oraz że w wielu miejscach osoby, które doświadczyły przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, nie otrzymują potrzebnej im opieki zdrowotnej w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego; podkreśla w tym kontekście, że międzynarodowe działania i współpraca są bardziej niż kiedykolwiek niezbędne do zapewnienia ochrony uchodźcom;

Ludy tubylcze

94. zauważa z ubolewaniem, że ludność rdzenna jest nadal powszechnie i systematycznie dyskryminowana i prześladowana na całym świecie, w tym pada ofiarą przymusowych wysiedleń; potępia arbitralne aresztowania i zabójstwa obrońców praw człowieka i obrońców prawa do ziemi, którzy bronią praw ludności rdzennej; przypomina, że ludność rdzenna odgrywa ważną rolę w zrównoważonym zarządzaniu zasobami naturalnymi i w ochronie różnorodności biologicznej; apeluje do rządów, aby realizowały politykę rozwoju i ochrony środowiska z poszanowaniem praw gospodarczych, społecznych i kulturowych oraz z uwzględnieniem ludności rdzennej i społeczności lokalnych, zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju ONZ; ponownie

apeluje do UE, jej państw członkowskich i ich partnerów w społeczności międzynarodowej o wprowadzenie wszelkich niezbędnych środków mających na celu uznanie, ochronę i wspieranie praw ludności rdzennej, w tym ich praw do języka, ziemi, terytoriów i zasobów, zgodnie z Deklaracją ONZ o prawach ludności rdzennej, w szczególności w odniesieniu do dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody; zaleca, by UE i jej państwa członkowskie włączyły odniesienia do ludów tubylczych i praw zawartych w Deklaracji praw ludów tubylczych ONZ do odpowiednich i powstających ram dotyczących należytej staranności; potwierdza, że trzeba utworzyć mechanizm rozpatrywania skarg, który umożliwiałby składanie skarg dotyczących naruszeń i pogwałceń praw ludności rdzennej wskutek działalności podmiotów państwowych i niepaństwowych; zaleca państwom, które jeszcze tego nie uczyniły, aby ratyfikowały postanowienia konwencji nr 169 MOP z 27 czerwca 1989 r. dotyczącej ludności tubylczej i plemiennej;

Wojny i konflikty na świecie oraz ich wpływ na prawa człowieka

95. jest poważnie zaniepokojony utrzymującą się plagą wojen i konfliktów zbrojnych na całym świecie; podkreśla liczne zagrożenia dla praw człowieka spowodowane nowoczesnymi działaniami wojennymi i konfliktami na całym świecie; zaznacza, że oprócz samych państw-stron takie konflikty często dotyczą podmiotów niepaństwowych, w tym prywatnych firm wojskowych i ochroniarskich, a także organizacji terrorystycznych; podkreśla katastrofalne skutki humanitarne tych konfliktów oraz ich niszczycielski wpływ na ludność cywilną, która jest bezpośrednio celem ataków, musi doświadczyć poważnych naruszeń praw człowieka i często nie ma dostępu do wymiaru sprawiedliwości lub środków ochrony prawnej bądź ma do nich ograniczony dostęp; wzywa UE, aby nadal opracowywała i wdrażała narzędzia umożliwiające jej szybkie i skuteczne reagowanie na takie konflikty, w tym przez zajmowanie się ich podstawowymi przyczynami, inwestowanie w zapobieganie konfliktom i wysiłki mediacyjne, poszukiwanie i utrzymywanie przestrzeni dla rozwiązań politycznych, tworzenie sojuszy z krajami o zbieżnych poglądach i organizacjami regionalnymi, dalsze udzielanie wsparcia finansowego i technicznego oraz udostępnianie personelu cywilnym misjom pokojowym i wojskowym misjom operacyjnym, a także promowanie inicjatyw na rzecz budowania zaufania między walczącymi stronami; wzywa UE, aby pomogła położyć kres łamaniu praw człowieka oraz udzielała pomocy jego ofiarom;
96. potępia wzrost liczby przypadków łamania demokratycznych konstytucji na świecie; ponownie wyraża zaniepokojenie zagrożeniem spowodowanym przejmowaniem władzy przez wojsko kosztem życia osób cywilnych, bezpieczeństwa i pokoju; podkreśla, że trzeba zwiększyć odpowiedzialność i walczyć z bezkarnością naruszeń praw człowieka i zbrodni wojennych popełnianych w wyniku zmian ustrojowych wprowadzanych przemocą;
97. ponownie stwierdza, że w wyniku kryzysów humanitarnych nasilają się problemy w zakresie opieki zdrowotnej, oraz przypomina, że na obszarach dotkniętych kryzysem grupy znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, takie jak uchodźcy, kobiety i dziewczęta, są szczególnie narażone na przemoc seksualną, choroby przenoszone drogą płciową, wykorzystywanie seksualne, gwałt jako narzędzie wojny i niechciane ciążę; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby przy udzielaniu pomocy humanitarnej wysoce priorytetowo traktowały równość płci oraz zdrowie seksualne i reprodukcyjne, w tym pod względem szkoleń dla podmiotów udzielających pomocy humanitarnej i pod

względem przyszłego finansowania; wzywa UE, aby przyjęła perspektywę uwzględniającą aspekt płci, tak by zrozumieć, jak konflikty wpływają na kobiety i społeczność LGBTIQ+, oraz włączyła tę perspektywę do wszystkich działań mających na celu zapobieganie konfliktom i ich rozwiązywanie, a także utrzymywanie pokoju, pomoc humanitarną i odbudowę pokonfliktową, sprawiedliwość okresu przejściowego oraz propagowanie praw człowieka i reform demokratycznych;

98. ponawia apel do państw członkowskich o pomoc w opanowywaniu konfliktów zbrojnych i poważnych naruszeń praw człowieka lub międzynarodowego prawa humanitarnego przez ścisłe przestrzeganie postanowień art. 7 Traktatu ONZ o handlu bronią – dotyczącego eksportu i oceny eksportu – oraz wspólnego stanowiska UE w sprawie wywozu broni¹, w tym przez odmowę jakiegokolwiek transferu broni i urzędzeń dozorowania, który skutkowałby wystąpieniem ryzyka, że podmioty importujące mogłyby naruszać prawa człowieka lub międzynarodowe prawo humanitarne bądź ułatwiać jego naruszenie;

Prawo do żywności i bezpieczeństwo żywnościowe

99. przypomina, że prawo do wolności od głodu jest prawem człowieka; podkreśla swoje poważne zaniepokojenie problemami związanymi z prawem do żywności i bezpieczeństwem żywnościowym oraz przystępnością cenową żywności w wielu krajach na całym świecie; wzywa UE, państwa członkowskie i społeczność międzynarodową do natychmiastowego wzmożenia wysiłków na rzecz powstrzymania tendencji pojawiających się poważnych niedoborów żywności; podkreśla, że choć niepokojąca sytuacja w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego ma kilka przyczyn, pogarszają ją liczne konflikty toczące się na całym świecie, w tym obecne konflikty w krajach, które są dużymi światowymi eksporterami podstawowych produktów żywnościowych, co ma ogromne konsekwencje w niektórych częściach świata; zdecydowanie potępia posługiwanie się groźbami braku bezpieczeństwa żywnościowego jako politycznym instrumentem wojny;
100. podkreśla z zaniepokojeniem, że przynależność religijna, światopoglądowa lub etniczna może być wykorzystywana jako czynnik dyskryminacyjny w dystrybucji żywności i pomocy humanitarnej w kontekście braku bezpieczeństwa żywnościowego i kryzysów humanitarnych; wzywa UE, jej państwa członkowskie i Komisję do zwrócenia uwagi rządów właściwych państw trzecich na tę kwestię;

Zmiana klimatu i środowisko

101. podkreśla, że prawa człowieka, zdrowe środowisko i przeciwdziałanie zmianie klimatu są wzajemnie zależne; z zadowoleniem przyjmuje postęp w kierunku uznania prawa do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska, zgodnie z rezolucją 76/300 Zgromadzenia Ogólnego ONZ; podkreśla, że docenia kluczowe działania, które obrońcy praw człowieka zajmujący się środowiskiem – w tym obrońcy prawa do ziemi i wody, dziennikarze, dziennikarze śledczy, sygnaliści, prawnicy oraz działacze należący do ludności rdzennej – podejmują w celu zachowania i ochrony środowiska, pomimo że otrzymują groźby przemocy i że ryzykują życie; uznaje ponadto ważną rolę organizacji

---

¹ Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99).

społeczeństwa obywatelskiego, a także ludów tubylczych i wyraża uznanie dla ich nieocenionej pracy na rzecz ochrony i zachowania środowiska;

102. podkreśla, że zmiana klimatu zagraża korzystaniu z praw człowieka, w tym prawa do bezpieczeństwa żywnościowego, bezpiecznej wody pitnej, urzędów sanitarnych, zdrowia i odpowiednich warunków mieszkaniowych, a także praw społeczności lokalnych; za niedopuszczalną uważa bezprawną eksploatację zasobów naturalnych, która stanowi poważny problem z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska; zwraca ponadto uwagę na wynikające ze zmiany klimatu zagrożenia dla pokoju i bezpieczeństwa, ponieważ brak bezpieczeństwa żywnościowego i niedobór wody mogą prowadzić do rywalizacji o zasoby naturalne, a następnie do niestabilności i konfliktów w państwach i między nimi; podkreśla, że różnorodność biologiczna i prawa człowieka są ze sobą powiązane i wzajemnie od siebie zależne, i przypomina, że państwa mają obowiązek ochrony różnorodności biologicznej, od której zależą prawa człowieka, m.in. przez zapewnienie udziału obywateli w decyzjach dotyczących różnorodności biologicznej oraz umożliwienie dostępu do skutecznych środków zaradczych w przypadku utraty i degradacji różnorodności biologicznej;
103. wzywa UE, by dążyła do przeciwdziałania skutkom zmiany klimatu, m.in. przez wprowadzanie skutecznych i zrównoważonych działań politycznych, oraz by przestrzegała celów porozumienia paryskiego; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby bardziej zaangażowały się w walkę ze zmianą klimatu i utratą różnorodności biologicznej na całym świecie, w szczególności przez dbanie, by towary importowane przez UE były produkowane zgodnie z prawami człowieka chronionymi na mocy prawa międzynarodowego, w tym prawami ludności rdzennej, i nie przyczyniały się do wylesiania ani szkód w naturalnych ekosystemach, w szczególności w lasach pierwotnych i starodrzewach, przy zastosowaniu zrównoważonego podejścia, które nie szkodzi ludności w państwach trzecich; podkreśla, że kraje najsłabiej rozwinięte są najbardziej narażone na zmianę klimatu, ponieważ najtrudniej jest im wytrzymać jej wyniszczające skutki, mimo że produkują mało gazów cieplarnianych w porównaniu z krajami bogatszymi;

Biznes, handel i prawa człowieka

104. podkreśla, że umowy handlowe często dają UE możliwość współpracy z państwami trzecimi w celu poprawienia ich sytuacji wewnętrznej poprzez zapewnienie pewnych warunków, które mogłyby przyczynić się do podniesienia poziomu życia, a także umożliwiają wprowadzenie warunkowości w celu poprawy sytuacji w zakresie praw człowieka w tych krajach; zauważa jednak, że w niektórych przypadkach w krajach, których to dotyczy, odnotowano niewielką poprawę lub jej brak; zwraca uwagę, że nadmierna i oparta na wyzysku działalność gospodarcza często ma szkodliwy wpływ na prawa człowieka w państwach trzecich; przypomina, że klauzule merytoryczne umów o wolnym handlu stanowią, że państwa-strony muszą szanować, chronić i egzekwować prawa człowieka określone w Powszechnej deklaracji praw człowieka, prawie zwyczajowym i konwencjach międzynarodowych, których są stroną;
105. wzywa UE i jej państwa członkowskie do stanowczego potępienia represji wobec społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności gdy mają one miejsce w krajach, z którymi UE zawarła umowy o wolnym handlu, oraz do skutecznego zaangażowania się we współpracę z władzami krajowymi w tych państwach, w tym władzami na najwyższym szczeblu, w celu umożliwienia społeczeństwu obywatelskiemu

swobodnego działania, uczestnictwa w sprawach publicznych oraz monitorowania i dokumentowania wdrażania umów o wolnym handlu; wzywa UE, aby reagowała na wszelkie naruszenia zobowiązań wynikających z umów o wolnym handlu, w tym zobowiązań określonych w rozdziałach dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju i w klauzulach praw człowieka w umowach o partnerstwie i współpracy; twierdzi, że w przypadkach poważnych lub powszechnych naruszeń UE powinna uruchamiać klauzule praw człowieka oraz rozważyć na tej podstawie specjalne warunki i odpowiednie środki, w tym utworzenie specjalnego organu monitorującego prawa człowieka, który to organ oceniałby przestrzeganie zobowiązań dotyczących praw człowieka na mocy umów o wolnym handlu i wydawałby zalecenia stronom;

106. wzywa UE, aby konsekwentnie stosowała w umowach handlowych klauzule, które chronią prawa człowieka, co obejmuje ściślejsze monitorowanie i egzekwowanie zobowiązań w zakresie praw człowieka, oraz w pełni wykorzystywała potencjał warunków dotyczących praw człowieka przy przyznawaniu państwom trzecim preferencyjnego dostępu do swojego rynku; wzywa w szczególności do ściślejszego powiązania preferencyjnego traktowania z postępami w dziedzinie praw człowieka w zaktualizowanym rozporządzeniu w sprawie ogólnego systemu preferencji taryfowych (GSP+); apeluje o większą przejrzystość na wszystkich etapach procedury przyznawania statusu GSP+, w tym o ściślejszą współpracę ze społeczeństwem obywatelskim, a także o reagowanie na wszelkie ewentualne naruszenia; wzywa Komisję do odpowiedniego informowania Parlamentu o sprawach z tej dziedziny; wzywa strony zaangażowane w negocjowanie umów unijnych lub w nawiązywanie bądź zacieśnianie stosunków UE z państwami trzecimi, aby rozważyły możliwość poszerzenia stałego zaproszenia dwustronnego o wzajemną obserwację wyborów; zaznacza, że możliwość tę należy również uwzględnić w już istniejących umowach; ponownie wzywa Komisję, by przed przyznaniem danemu krajowi jakiegokolwiek systemu preferencyjnego systematycznie przeprowadzała ocenę skutków w zakresie praw człowieka koncentrującą się na ryzyku łamania praw człowieka oraz by szybko przystępowała do dochodzeń i reagowała na wszelkie naruszenia, a w uzasadnionych przypadkach cofała status GSP+; podkreśla, że trzeba zapewnić odpowiednie zasoby i jasne procedury umożliwiające właściwe prowadzenie ocen wpływu na prawa człowieka oraz monitorowanie stosowania międzynarodowych konwencji dotyczących praw człowieka; w związku z tym apeluje, aby delegaturom UE, których to dotyczy, przyznano większe zasoby kadrowe, by wspomóc te oceny i monitorowanie przez UE preferencyjnego dostępu do rynku UE w ramach systemu GSP+;
107. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju jako krok w kierunku promowania odpowiedzialnego zachowania przedsiębiorstw w odniesieniu do praw człowieka oraz praw pracowniczych i środowiskowych; podkreśla znaczenie egzekwowania odpowiedzialności przedsiębiorstw za pośrednictwem mechanizmów sądowych, w tym odpowiedzialności cywilnej; podkreśla, że wymogi dyrektywy dotyczące sprawozdawczości w zakresie strategii zrównoważonego rozwoju i należytej staranności powinny mieć zastosowanie do wszystkich dużych przedsiębiorstw oraz do małych i średnich przedsiębiorstw, których akcje są notowane na giełdzie i które działają w regionach świata i sektorach gospodarki wysokiego ryzyka; wzywa do włączenia do dyrektywy specjalnego artykułu dotyczącego konsultacji z zainteresowanymi podmiotami, w szczególności z osobami i społecznościami, który to dotyczy, ze związkami zawodowymi, przedstawicielami pracowników i obrońcami praw człowieka;

108. potępia wszelkie formy pracy przymusowej i współczesnego niewolnictwa; podkreśla, że zgodnie z najnowszymi sprawozdaniem „Globalne szacunki dotyczące współczesnego niewolnictwa” w latach 2016–2021 liczba osób wykonujących pracę przymusową wzrosła o 2,7 mln i w samym sektorze prywatnym wyniosła 17,3 mln; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia w sprawie zakazu stosowania na rynku unijnym produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej; podkreśla również, że pandemia COVID-19 zaostrzyła tę tendencję; podkreśla, że kryzys doprowadził również do pogorszenia warunków pracy wielu pracowników, w niektórych przypadkach do pracy przymusowej; wzywa UE i jej państwa członkowskie do kierowania działaniami na forach wielonarodowych w celu wyeliminowania pracy przymusowej i współczesnego niewolnictwa; przypomina państwom członkowskim o konieczności ścigania i potępienia tych działań prowadzonych zarówno w krajach pochodzenia, jak i w ramach grup mobilnych międzynarodowo; ponawia apel do wszystkich państw o pełne wdrożenie Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, a także apeluje do tych państw członkowskich UE, które nie przyjęły jeszcze krajowych planów działania w zakresie praw handlowych, by uczyniły to jak najszybciej; zachęca UE i państwa członkowskie, aby konstruktywnie i aktywnie uczestniczyły w pracach otwartej międzyrządowej grupy roboczej ONZ ds. międzynarodowych korporacji i innych przedsiębiorstw w odniesieniu do praw człowieka oraz przyjęły mandat negocjacyjny w tym celu; uważa to za konieczny krok naprzód na rzecz promowania i ochrony praw człowieka;
109. potępia coraz częściej stosowaną przez państwa autorytarne praktykę polegającą na organizacji największych wydarzeń sportowych lub kulturalnych w celu zwiększenia międzynarodowej legitymacji przy jednoczesnym dalszym nakładaniu ograniczeń na krajowych przeciwników politycznych; wzywa UE i jej państwa członkowskie do nawiązania dialogu z krajowymi federacjami sportowymi, korporacjami i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego na temat sposobów ich uczestnictwa w takich wydarzeniach; apeluje o opracowanie unijnych ram polityki dotyczących sportu i praw człowieka;

Prawa człowieka i technologie cyfrowe

110. zaznacza, że prawa człowieka muszą w pełni obejmować sferę cyfrową i być chronione przed nielegalnym stosowaniem technologii przez podmioty państwowe lub niepaństwowe, które dostarczają tych technologii lub z nich korzystają; podkreśla, że technologie cyfrowe, w tym sztuczna inteligencja, stwarzają zagrożenia dla wolności osobistej, dla prawa do prywatności i dla całej demokracji, oraz potępia rolę technologii cyfrowych w łamaniu praw człowieka, w szczególności poprzez inwigilację, monitorowanie, nękanie i ograniczanie wolności wypowiedzi; zwraca uwagę na zagrożenia stwarzane przez kampanie dezinformacyjne w połączeniu z narzędziami cyfrowymi; podkreśla również szczególne zagrożenia dla obrońców praw człowieka, opozycjonistów, dziennikarzy i innych osób stwarzane przez nowe technologie cyfrowe, które służą kontrolowaniu, ograniczaniu i utrudnianiu ich działalności; wzywa do wzmocnienia wysiłków na rzecz ustanowienia kompleksowych globalnych ram prawnych dotyczących technologii cyfrowych, przy czym należy spożytkować ewentualne korzyści, jakie technologie te mogą przynieść dla dobrostanu człowieka, przy jednoczesnym ścisłym poszanowaniu praw człowieka; podkreśla znaczenie otwartej, wolnej, stabilnej i bezpiecznej cyberprzestrzeni, w której chroni się podstawowe wartości demokracji, prawa człowieka i praworządność; zdecydowanie popiera dobrowolne, niewiążące normy odpowiedzialnego zachowania się państw w

cyberprzestrzeni obejmujące poszanowanie prywatności obywateli oraz ich praw podstawowych; wzywa do szybkiego przyjęcia aktu w sprawie sztucznej inteligencji (AI) jako skutecznego narzędzia gwarantującego, że AI będzie wykorzystywana do zamierzonego celu, ze szczególnym uwzględnieniem AI wysokiego ryzyka; wzywa, aby uznać gospodarkę uwagi – wykorzystywaną między innymi przez platformy mediów społecznościowych – za wchodzącą w zakres AI wysokiego ryzyka, tak by chronić grupy narażone na dezinformację i manipulowanie opinią publiczną;

111. ubolewa nad stosowanymi przez reżimy autorytarne praktykami mającymi na celu ograniczenie dostępu obywateli do internetu, obejmującymi przerwy w dostępie do internetu podczas zgromadzeń publicznych i protestów; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by we współpracy z innymi państwami demokratycznymi inwestowały w badania naukowe i technologie umożliwiające niezakłócony i niedrogi globalny dostęp do internetu; wzywa UE do finansowania badań nad skutecznymi cyfrowymi metodami filtrowania fałszywych informacji, dezinformacji i groźnej propagandy oraz przeciwdziałania ich cyfrowemu rozpowszechnianiu;

o

o o

112. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Wysokiemu Przedstawicielowi Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczącemu Komisji, Specjalnemu Przedstawicielowi UE ds. Praw Człowieka, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, Radzie Bezpieczeństwa ONZ, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, przewodniczącemu 78. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, przewodniczącemu Rady Praw Człowieka ONZ, Wysokiej Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka i szefom delegatur UE.